

Naturvårdsprogram för Melleruds kommun

Bilaga 2 Naturdatabank

Antagen av Kommunstyrelsen 2009-12-02, § 159

© Foto: Renée Olsåker

I naturdatabanken hittas fakta om olika naturområden men i naturen finns så mycket mer att hitta, t ex som här vid invigningen av Sunnanå naturreservat 2007.

Naturdatabanken fungerar som en förteckning över värdefulla naturvårdsobjekt och naturområden med höga värden för naturvården samt det rörliga friluftslivet. Naturdatabanken innehåller fakta som hämtats från ett trettiotal olika hemsidor, inventeringar och sammanställningar. I naturdatabanken beskrivs varje naturområde för sig och vilken typ av skydd området har i de fall det är formellt skyddat.

Naturområdena redovisas på kartbilagorna 1-6, som också finns digitalt på Melleruds hemsida. Skyddade områden har löpnummer 1-66 enligt nedan och återfinns på *karta 1*. Potentiella framtidsområden som är viktiga för naturvården eller det rörliga friluftslivet idag, som inte är skyddade och som blir allt viktigare i framtiden, presenteras också i naturdatabanken. Ibland hänvisas ett område till annan text/placering i naturdatabanken. I de flesta fall redovisas även koordinater och yta för varje naturområde. Melleruds kommuns totala landareal uppgår till ca 515 km² eller 51 500 ha.

Naturdatabanken avslutas med en lista över rödlistade arter i Melleruds kommun från 2005 med notering om de är fridlysta och om inga fynd har gjorts efter 1980. Det är viktigt att poängtera att kunskapen om vår natur inte är statisk eller på något vis heltäckande. Arbete med inventeringar, utvärdering och dokumentering av kunskap om naturen måste ständigt fortgå och naturdatabanken ska därför uppgraderas fortlöpande utan att hela naturvårdsprogrammet behöver revideras.

Skyddade naturvårdsområden, karta 1

	Naturreservat, karta 1	Yta ha
1	<p>Buterud</p> <p>Detta reservat börjar norr om naturreservatet Ramslökedalen i Håverud och omfattar strandpartiet och en ca fem kilometer lång och några hundra meter bred åsrygg utmed sjöarna Åklång och Råvarp. Reservatet omfattar en del i Melleruds och en del i Bengtsfors kommun. Vid Glyckshult delar en dalgång av området i en nordlig och en sydlig bergsrygg. Naturtypen kalkkärr med gotlandsag och Natura 2000-arterna bivråk, järpe, sparvuggla, spillkråka och vitryggig hackspett förekommer. Naturen är omväxlande med bl a rikkärr och botaniskt rika branter med vacker utsikt. I ängsgranskogarna och de lövrika blandskogarna växer bl a hassel, skogstry och idegran som här sannolikt är av den rikaste förekomsten i Sveriges inland. Exempel på den rika floran är skyddsvärda arter som strävlost, skogssvingel, myskmadra, vätteros, vårärt, vippärt, skogsklocka, underviol, olika orkidéer och sårlåka. Ärtvicker förekommer och den finns endast på ett 20-tal ställen i Sverige. En vandringsled håller på att iordningsställas. Koordinater: X653020 Y130370 Norra delen av området ingår i Natura 2000 Råvarp</p>	141,0
2	<p>Kroppefjäll</p> <p>Reservatet ingår i Melleruds, Färgelanda och Vänersborgs kommuner. Det består av ett vidsträckt vildmarksområde på en högplatå, ca 200 m ö h, med ett rikt växt- och djurliv. Här finns myrmarker och skog som i huvudsak utgörs av medelålders barrskog med inslag av lövträd. Där finns även tallar som är äldre än 200 år. Inom området finns sammanlagt 25 sjöar och myrgölar. Floran är överlag mycket artfattig och präglas av ett fåtal arter varav blåbär, lingon, odon och blåtåtel dominerar. Inom mer bördiga delar påträffas t ex brudborste, vitmåra och blodrot. De öppna mossarna har en typisk västsvensk vegetation med tuvsäv, klockljung, tuvull, myrlilja, blåtåtel och pors. Tjäder, orre och järpe förekommer regelbundet i området liksom storlom, spillkråka, drillsnäppa, nattskärna, samt mindre och större korsnäbb. Koordinater: X6508991 Y1289175 Området ingår i Natura 2000 Kroppefjäll</p>	1 110,0 (Ytan i Färgelanda och Vänersborgs kommun är inkluderad)
3	<p>Mörttjärn</p> <p>I detta kommunala naturreservat i Dals Rostock finns en trolsk natur med rik flora och intressant kulturmiljö. I reservatet finns gott om hassel, fågelbärsträd, sälg, lind, idegranar, granar med höga rotben och en mycket stor tredelad gran. Växter som visar på den rika vegetationen är den sällsynta ormbunken uddbräken, vätteros, ryl, skogsknipprot, ögonpyrola, knärot, skogsbingel, sårlåka, myskmadra, strävlost, skogssvingel och plattlumner. De många monumenten t ex Eolsharpan och Friluftskyrkan är minnesmärken som gjordes för de lungsjuka som under 1900-talets första hälft bodde på sanatoriet. Anläggningen Kroppefjäll som ligger precis utanför reservatet är nu hotell, vandrarhem och spa. Koordinater: X6514709 Y1298880</p>	27,0
4	<p>Norra Båsane</p> <p>Reservatet ligger norr om Dalskog i en granskogsbevuxen bäckravin med omgivande myrmarker och sumpskog runt två små tjärnar. I bergbranten mot öster växer en sällsynt artrik mossflora. I reservatet har över 300 olika arter av mossor hittats vilket är unikt för landet och för ett så litet område. Bland högre växter kan nämnas gotlandsag, myggblomster samt murruta. Orsaken till den artrika floran är den omväxlande berggrunden med kalkhaltig skiffer och näringsfattig kvartsitsandsten. Koordinater: X6521696 Y1297162 Området ingår i Natura 2000 N Båsane</p>	16,0

5 (även en liten del av 15)	<p>Ramslökedalen</p> <p>Detta kommunala naturreservat ligger strax norr om akvedukten i Håverud. Det är tätortsnära med strövstigar och uppbyggda trätrappor. Här finns omväxlande natur med vacker utsikt över kraftiga branter och sjön Åklång. Reservatet utgörs av kalkpåverkad skog med gamla lövträd och tallar. I området finns en rik flora med bl a tandrot, spåtistel, orkidéer och ett stort bestånd av ramslök. Det här är också marker för bl a lodjur, vitryggig hackspett, mindre hackspett och hasselsnok. Reservatsområdet är strategiskt beläget både för båt- och kanotturister i kanalsystemet och för besökande till Håverud och akvedukten.</p> <p>Koordinater: X6527362 Y1303793 Området ingår i Natura 2000 Råvarp och det gäller också ett naturvårdsavtal från 1997 för reservatet.</p>	8,7
6 (även en liten del av 15)	<p>Ranneberget</p> <p>Reservatet är beläget söder om Lianefjället och väster om Kafé Fjärdingen i Anolfsbyn. Det är starkt kuperat med flera markerade höjder och mellanliggande dalgångar och bergklyftor. Berget består av lättvittrade och näringsrika bergarter som innebär att floran är rik och intressant. I rasbranterna finns bitvis ädellövskog med inslag av sällsynta lavar. Exempel på hotade arter som finns här är idegran, uddbräken, taggbräken, hällebräcka, örtlav, jättelav och gytterlav. Området är av stor betydelse för den hotade vitryggiga hackspetten. I reservatet finns Dalslands största grotta kallad "Hegrottan" eller "Jättestöva", ca 15 meter djup.</p> <p>Koordinater: X6522669 Y1302234 Området ingår i Natura 2000 Råvarp.</p>	84,0
7	<p>Ryr</p> <p>Reservatet Ryr ligger nordväst om Köpmannebro och söder om Snäcke. På Ryrhalvöns kalkhaltiga slättermarker finns en fantastiskt rik flora. Gullvivor och orkidén Sankt Pers nycklar växer här i stor omfattning. En del bergsryggar har torrängsflora med bl a blodnäva, kungsmymta och trollsmultron. Det finns t o m det vi betecknar som alvarmark med extremt tunt jordtäckte på kalkrik berggrund som närmast finns på Kinnekulle, Öland och Gotland. Det gamla kulturlandskapet inramas av Östebosjön och Svane fjorden. En markerad lokal vandringsled finns med hänvisningsskyltar.</p> <p>Koordinater: X6525658 Y1308065 Området ingår i Natura 2000 Ryr</p>	102,0
8	<p>Sunnanå</p> <p>Sunnanå kommunala naturreservat, norr om Sunnanå hamn, består av Holmsåns åmyrning och madområdet söder om detta, öar, skärgård, alkärr och i västra delen en tidigare betad hagmark med äldre lövträd. Reservatet ligger norr om Sunnanå hamn och har en yta på 137 hektar varav 42 hektar är landområde. Fågellivet är rikt med bl a kricka, snatterand, vigg, brun kärrhök, enkelbeckasin, orre, rosenfink, rör- och sävsångare. Havsörnen gästar området. Inom reservatet nära hamninloppet finns Vänerns största skrattmåskoloni med ca 1 200 bon. I området växer bl a bladvass, jättegröe, svärdsilja, dvärgmåra och vitblommig dunört.</p> <p>Koordinater: X6514810 Y1308846</p>	137,0
9	<p>Svankila</p> <p>Detta naturreservat ligger intill Svane fjorden ca 2 km väster om Köpmannebro. I området finns äldre örtrik granskog. Bete i reservatet gynnar den rika artsammansättningen av exempelvis orkidéer och många andra ängs- och hagmarksanknutna arter t ex gullvivor. Skogen söder om vägen mot Skållerud har varit nästan helt fri från skogsbruksåtgärder de senaste 50 åren och har en rik flora även beträffande mossor och lavar, vilket särskilt syns på de många lodytorna av det kalkrika skifferberget. Det finns gott om döda, stående träd vilket t ex gynnar olika hackspettsarter. Reservatet rymmer också ett alsockelkärr, kalkrika lerskifferhällar</p>	61,0

	mot sjön samt lövskogslundar med ett stort inslag av ädellövträd, bl a många grova ekar. Koordinater: X6521858 Y1307405	
10	Svarvaretorpet Naturreservatet Svarvaretorpet ligger väster om Dals Rostock. Området har kalkhaltiga skifferryggar i nord-sydlig riktning, branta stup och långsmala sänkor. Här växer Sveriges största samlade bestånd av ormbunken uddbräken. Den är mycket sällsynt i landet, rödlistad och anses som starkt hotad. Arten växer på kvartskalkskiffer och i öster även på kvartsit. Skogen inom naturreservatet är skängsgranskog. Örter som vätteros, skogsbingel, sårläka och myskmadra är sparsamt förekommande. Koordinater: X6515810 Y1299486 Området ingår i Natura 2000 Svarvaretorpet	14,5
	Totalt	1 701,2

	Natura 2000, karta 1	Yta ha
	Natura 2000-områdena Buterud, Kroppefjäll, Norra Båsane, Ramslökedalen, Ranneberget, Ryr och Svarvaretorpet beskrivs ovan under naturreservat och Kräklingarna nedan under Djur- och växtskyddsområden. Övriga Natura 2000-områden beskrivs här:	
11	Hällan I en brant sluttning mot sjön Långetjärn, väster om Dals Rostock, finns det hällar där det växer hällebräcka. Syftet med detta Natura 2000-område är att bevara växtlokalen för hällebräcka. Den är en unik art för Norden och rödlistad som missgynnad. Hällebräcka är en fridlyst ettårig växt som är beroende av störningar som t ex variation i vattenståndet och isskavningar som skapar blottad mark och håller undan konkurrerande vegetation. Hällebräckan är kalkgynnad och känslig för igenväxning och näringstillförsel. Skötselinsatser krävs för att hålla undan vegetationen. Koordinater: X6515743 Y1299059	0,2
12	Kabbo Kalkkärr med gotlandsag är den naturtyp som gjort området till Natura 2000. Området ligger väster om Dals Rostock och öster om Kabbosjön. Där finns tre små tjärnar Dammtjärn, Långtjärn och Grästjärn som omges av kärr och barrskog. Området som är relativt ostört och väl bevarat ska skyddas mot avverkningar, dikning, byggande av skogsbilvägar etc. Koordinater: X6516562 Y1298051	8,8
13	Lunnebo Detta Natura 2000-område består av rikkärr och barrskog och ligger ca 4 km nordost om Dalskog. Det är uppdelat i två delområden dels Långa mad o sydöstra delen av St Funnebomossen och Bromossen och nordöstra delen av St Funnebomossen. Däremot ingår inte alls Lunnebomossen som gett Natura 2000-området dess namn och som pekas ut i Myrskyddsplan för Sverige som särskilt skyddsvärt, vilket enligt nationellt delmål och regionalt miljömål innebär att Lunnebomossen ska ha ett långsiktigt skydd senast år 2010. Natura 2000-området utgörs i huvudsak av barrskog med stora partier myr och sumpskog med många små rikkärr med bl a sumpnycklar, myggblomster, ängsnycklar, loppstarr, klubbstarr, tagelsäv, axag, sårläka, myskgräs och rödlistade arter som skogssvingel och sumpäggsvamp. Exempelvis förekommer här tjäder, trana, grönbena och pärluggla. Koordinater: X6523973 Y1296061	261,0
14	Mjölkudden På berghällar i strandzonen vid sjön Spången, nordost om Upperud växer Natura 2000-arten hällebräcka. På Mjölkudden finns andra	2,4

	sällsynta växter t ex vårärt. Koordinater: X6526141 Y1305886	
15	Råvarp Detta Natura 2000-område består av olika delområden med löv- och blandskog med lövinslag och delområdena Ramslökedalen, Buterud och Ranneberget är skyddade som naturreservat, se ovan. De återstående områdena vid Backeliane, Amundsrud, Kållserud och två områden väster om Lillesjön omfattas av naturvårdsavtal eller biotopskydd utom ett litet område väster om Lillesjön. Natura 2000-området ingår i den s k Dalformationen och bergrunden är mestadels näringsrik och lättvittrad, vilket på många håll medfört en artrik flora och fauna. Några Natura 2000-arter som förekommer är vitryggig hackspett, spillkråka, järpe, bivråk och sparvuggla. Koordinater: X6530855 Y1303651	226,0
16	Stommebäcken Stommebäcken hyser ett reproducerande bestånd av flodpärlmussla med förekomst av mindre musslor. Bäckens som utgör utlopp från Lilla Yxesjön är ca en kilometer lång. Idag finns huvuddelen av musslorna i den övre delen av bäcken där avverkningar i kantzonen varit begränsade. Här är beståndet mycket tätt med ca 5 musslor per kvadratmeter. Föryngringen har varit sämre under senare tid troligen beroende på brist av värdfisken bäcköring som är en förutsättning för att musslan ska spridas. Uppströms Stommebäcken runt Stora och Lilla Yxesjön finns en omväxlande flora med rikare partier med murruta, blodnäva, vattenmynta och sumpnycklar. Vid Perstorpsdyveln förekommer smörboll. Koordinater: X6519842 Y1292371	7,7
17	Östebo På berghällarna längs stränderna på Östebo, öster om Upprud, växer hällebräcka, en sällsynt bräcka som ska skyddas enligt EU:s Habitatdirektiv. Ett litet område på Östebo med hällebräcka är Natura 2000. I övrigt finns på Östeboudden en mycket artrik flora av bl a Sankt Pers nycklar, gullvivor, lundviol, nunneört, hässleklocka, vippärt och vårärt på kulturmarker, hållmarker, i tallskogen eller i ädellövskogen. Mindre hackspett förekommer. Tidigare hävdades områdets slätterängar men nu är detta ett igenväxande odlingslandskap. Koordinater: X6525394 Y1306796	0,3
	Totalt	506,4

	Kulturresevat, karta 1	Yta ha
18	Åsnebyn I detta kulturresevat vid Åsnebyn sydväst om Mellerud kan man utläsa kulturlandskapet och dess historia genom många hundra år. Landskapet är särskilt präglad av 1800-talet och det tidiga 1900-talet. Här kan även skönjas "fossila" åkerytor, från järnåldern, innehållande tegplöjda, 5-7 meter breda ytor. Det finns också fornlämningar i form av stensättningar och domarringar. Här ryms många naturtyper som t ex öppna hagmarker, en ekhage och en strandäng. Hävdgynnade växter som förekommer är t ex ängsvädd, ängshavre, gråfibbla, mandelblomma, nattviol, ängsskallra och jungfrulin. Ett drygt hundratal fågelarter har noterats, varav ett 20-tal rödlistade. Under 2006 hittades här Trollfladdermus, vilket är första fyndet i Västra Götalands län. Koordinater: X6512795 Y1302161	41,0
	Totalt	41,0

	Djur- och växtskyddsområde, karta 1	Yta ha
19	<p>Kräklingarna Ögruppen Kräklingarna i Vänern är fågelskyddsområde och ingår också i ett större Natura 2000-område tillsammans med Yttre Bodane som ligger i Åmåls kommun. Fisktärna och silvertärna är exempel på fåglar som häckar här och de vill ha öppna skär med fri sikt för att lyckas med häckningen. Landstigningsförbud råder under 1 april – 31 juli. Koordinater: X6519692 Y1314316</p>	210,0
	Totalt	210,0

	Biotopskydd, karta 1	Yta ha
20	<p>Björkön 1:1 Kalkmarksskogar, barrblandskog. Utmed stränderna, även utanför detta biotopskydd, finns hållmarker med delvis kalkgynnad flora, vilket märks på inslaget av vissa mossor och lavar. Under våren blommar gullvivor rikligt särskilt där det tidigare har legat ett torp på öns västra del. Koordinater: X6523164 Y1307308</p>	3,1
21	<p>Forsbo 1:33, norr om Mjöludden och Österbo Ras- eller bergbranter, blandad barr- och lövskog Koordinater: X 6526993 Y1306124</p>	1.1
22	<p>Hallersbyn 1:11 o 1:12 Örtrika sumpskogar, blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6527113 Y1298959</p>	1,1
23a	<p>Hult 1:11, 1:21 Källor med omgivande våtmarker, blandad barr- och lövskog Koordinater: X6513431 Y1298780</p>	2,2
23b	<p>Hult 1:29 Källa med omgivande våtmark Koordinater: x y koordinater ej känt</p>	0,4
24	<p>Hällan 1:31 Kalkmarksskogar, granskog Koordinater: X6515701 Y1299853</p>	2.2
25	<p>Kabbo 1:8 Äldre naturskogsartade skogar, ordinär lövskog. Koordinater: X6517254 Y1296913</p>	0,6
26	<p>Kroken 1:10 Äldre naturskogsartade skogar, blandad ädel- ordinär lövskog. Koordinater: X6521702 Y1305906</p>	0,6
27	<p>Krökersrud 1:177 Ras- eller bergbranter, blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6527050 Y1302884 (Ingår som en del i Natura 2000 Råvarp.)</p>	3,0
27	<p>Krökersrud 1:177 Ras- eller bergbranter, blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6527934 Y1302687</p>	3,1
27	<p>Krökersrud 1:177 Ras- eller bergbranter, blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6527427 Y1302644</p>	3,3
28	<p>Kvarnen 1:4, sydväst om Örsjön Äldre naturskogsartade skogar, barrblandskog. Koordinater: X6506057 Y1293392</p>	0,8
29	<p>Kvarnen 1:4, sydväst om Örsjön Äldre naturskogsartade skogar, blandad barr- och lövskog. Koordinater: X65050963 Y1292938</p>	3,1
30	<p>Linde 1:17, sydost om Stora Örlevattnet Äldre naturskogsartade skogar, tallskog Koordinater: X6510040 Y1293030</p>	15,0

30	Linde 1:17 , sydost om Stora Örlevattnet Äldre naturskogsartade skogar, barrblandskog Koordinater: X6510259 Y1291942	1,0
30	Linde 1:17 , sydost om Stora Örlevattnet Äldre naturskogsartade skogar, barrblandskog. Koordinater: X6510311 Y1291982	1,2
31	Linde 1:39 , väster om Örsjön Äldre naturskogsartade skogar, blandad ädel- ordinär lövskog Koordinater: X6510126 Y1296168	3,5
32	Ränsliden 1:47 , väster om Gärdet Äldre naturskogsartade skogar, blandad ädel- ordinär lövskog. Koordinater: X6529061 Y1299237	1,5
33	Skålleruds-Backen 1:12 Örtrika sumpskogar, ordinär lövskog. Koordinater: X6522672 Y1306315	1,6
33	Skålleruds-Backen 1:12 Örtrika sumpskogar, ordinär lövskog. Koordinater: X6522461 Y1306382	1,0
34	Teåker 1:37 Äldre naturskogsartade skogar, blandad ädel- ordinär lövskog. Koordinater: X 6520234 Y1291467	2,5
35	Upperud 1:1 Kalkmarksskogar, blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6524991 Y1306156	4,5
36	Årbol 1:20, 1:22 Mindre vattendrag och småvatten med ordinär lövskog. Koordinater: X6518741 Y1300073	3,1
37	Örs Eriksbyn 1:53, Vrångebäck 1:8, 1:9 Äldre naturskogsartade skogar, granskog. Koordinater: X6508522 Y1294320	2,0
38	Örs-Säter 1:47 , norr om Myresjön Äldre naturskogsartade skogar, blandad barr- och lövskog Koordinater: X6507834 Y1292437	1,5
	Totalt 25 st	62,6

	Naturminnen, karta 1	
11	Hällan , väster om Natura 2000-området Hällan Idegran Koordinater: X6515628 Y1298992	
39	Stora Rud Gran Koordinater: X Y koordinaterna är ej bestämda	
40	Svalungebyn "Biskopseken" Koordinater: X6510512 Y1299160	
41	Sällsäter Ek Koordinater: X6517175 Y1302051	
	Totalt 4 st	

	Naturvårdsavtal, karta 1	Yta ha
	Naturvårdsavtal är ett frivilligt avtal mellan Skogsstyrelsen och en markägare, där markägaren mot ekonomisk ersättning avstår från skogsbruk. Ofta är avtalstiden 50 år. Naturvårdande skötsel finns ibland med som ett tillägg till avtalet.	
42	Amundrud 1:2 , öster om Åklång Naturskogsartad barrskog. Blandad ädel- och ordinär lövskog.	1,3

	Knutet till Nyckelbiotop. Koordinater: X6523788 Y1302891 (Ingår som en del i Natura 2000 Råvarp)	
42	Amundsrud 1:2 Naturskogsartad barrskog. Blandad ädel- och ordinär lövskog. Knutet till Nyckelbiotop. Koordinater: X6524261 Y1302955	11,2
43	Amundsrud 1:3 Naturskogsartad lövskog. Blandad barr- och lövskog. Knutet till Nyckelbiotop. Öster om Åklång. Koordinater: X6523698 Y1302658 (Ingår som en del i Natura 2000 Råvarp)	12,0
44	Anolfsbyn 1:11 Naturskogsartad lövskog. Blandad ädel- och ordinär lövskog. Koordinater: X6520240 Y1302247	4,2
45	Backeliane 1:1 Naturskogsartad lövskog. Blandad ädel- och ordinär lövskog. Koordinater: X6525010 Y1302593 (Ingår som en del i Natura 2000 Råvarp + lite utanför)	5,0
46	Backeliane 1:1 Anlagt brandfält. Tallskog. Området ligger mellan Dyvelmossen och Limmossen. Området brändes under kontrollerade former 2007, en del träd har överlevt. Förekomst av bl a nattskärre. Koordinater: X6526072 Y1301591	23,3
47	Forsbo 1:33 , norr om Mjölkudden och Österbo Ädellövskog. Blandad ädel- och ordinär lövskog. Koordinater: X6526495 Y1306436 (Helt separat från biotopskydd/annat naturvårdsavtal)	1,4
48	Forsbo 1:33 , norr om Mjölkudden och Österbo Naturskogsartad lövskog. Blandad ädel- och ordinär lövskog. Knutet till Nyckelbiotop. Koordinater: X6526495 Y1306436 (Helt separat från biotopskydd/annat naturvårdsavtal)	0,6
49	Hallersbyn 1:13, med Sågeviken Naturskogsartad lövskog. Blandad barr- och lövskog. Området ligger nordväst om Sågeviken, en vik i västra delen av sjön Erve. Här är florin rik, se nedan Natur i Älvsborgs län. Koordinater: X6527812 Y1299424	17,7
50	Halängen 1:10 Naturskogsartad lövskog. Ordinär lövskog. Koordinater: X6520271 Y1294551	2,8
50	Halängen 1:10 Naturskogsartad lövskog. Blandad ädel- och ordinär lövskog. I alsbogen, ev utanför naturvårdsavtalet, växer bl a St Pers nycklar och smörboll. Koordinater: X6520135 Y1294481	0,8
50	Halängen 1:10 Lövbrännelik successionsmark. Blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6520135 Y1294481	2,3
51	Julsängen 1:1 Naturskogsartad lövskog. Ordinär lövskog. Knutet till Nyckelbiotop med mycket rik lavflora bl a över 100 träd med lunglav. Rödlisade lavar förekommer bl a blylav, västlig njurlav och grymig gelélav. Koordinater: X6517972 Y1299468	19,6
52	Krökersrud 1:2 , öster om Erve. Naturskogsartad barrskog. Blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6528794 Y1301539	2,7
53	Krökersrud 1:2 , öster om Erve. Naturskogsartad lövskog. Blandad ädel- och lövskog. Koordinater: X6528546 Y1301147	7,1
54	Krökersrud 1:27 , väster om Lillesjön. Naturskogsartad barrskog. Blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6528289 Y1302648	8,2

5	Krökersrud 1:84 (samma som Ramslökedalens naturreservat, se ovan) Naturskogsartad lövskog. Blandad barr- och lövskog. Knutet till Nyckelbiotop. Koordinater: X6527384 Y1303701	8,6
55	Krökersrud 1:177 Naturskogsartad barrskog. Blandad barr- och lövskog. Knutet till Nyckelbiotop. Koordinater: X6527372 Y1302857	20,0
55	Krökersrud 1:177 Naturskogsartad barrskog. Blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6528151 Y1302696	0,2
56	Källserud 1:7 , öster om Åklångs södra del Naturskogsartad lövskog. Ordinär lövskog. Koordinater: X6524732 Y1303125	0,4
56	Källserud 1:8 , öster om Åklångs södra del Naturskogsartad lövskog. Ordinär lövskog. Öster om Åklång. Koordinater: X6524819 Y1303090 (Ingår som en del i Natura 2000 Råvarp)	5,1
57	Kuserud 1:10 , söder om Erikstad och öster om E45 Naturskogsartad lövskog. Ordinär lövskog/Blandad ädel- och ordinär lövskog. Knutet till Nyckelbiotop. Koordinater: X6503377 Y1303462	5,1
58	Linderud 1:1 , norr om Mellerud Naturskogsartad lövskog. Blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6517668 Y1301306971	3,7
59	Linderud 1:1 , norr om Mellerud Naturskogsartad lövskog. Blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6517346 Y1307378	5,4
60	Norra Bäckebo 2:15 , Dals Rostock Naturskogsartad barrskog. Blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6516839 Y1299642	1,0
61	Ransberg 1:41 , söder om Tjärkil Naturskogsartad lövskog. Blandad barr- och lövskog. Knutet till Nyckelbiotop. Koordinater: X6525989 Y1309547	1,8
62	Snarstigen 1:3 , norr om Linderud Naturskogsartad lövskog. Ordinär lövskog. Koordinater: X651933 Y130732	2,7
63	Törsbyn 1:22 Naturskogsartad lövskog. Blandad barr- och lövskog. Koordinater: X6519086 Y1304984	4,0
64	Örs Prästgård 1:1, Storön Naturskogsartad lövskog. Ordinär lövskog/blandad ädel- och ordinär lövskog. Knutet till Nyckelbiotop. Förekomst av bl a krissla. Koordinater: X6510340 Y1297421	14,0
65	Örs Prästgård 1:1, Kattön Naturskogsartad lövskog. Blandad barr- och lövskog. Förekomst av bl a krissla. Koordinater: X6510731 Y1297716	1,5
67	Ransberg 1:10 Naturskogsartad lövskog. Ordinär lövskog. Koordinater: X6523549 Y1309956	1,9
	Totalt 31 st	195,6

	Kortfristiga avtal, karta 1	
66	Årbo Inom några år kommer troligen Årbolsfjället att innehålla ett statligt naturreservat. Till dess gäller kortfristiga avtal mellan Länsstyrelsen och olika markägare. Årbolfjället höjer sig väster om sjön Näsölen och sluttar brant ner mot sjön. Hela branten är svårforcerad utom där Sjögobäcken rinner fram. Området vilar på	101,0

<p>lerskiffer som ger en artrik och skyddsvärd flora t ex hässleklocka, myskmadra, lunglav och skogsknipprot. Här finns en del rödlistade arter som blylav och mossan stor klipptuss. Rasbranten är storblockig med inslag av gamla lövträd. På Årbolfjället hittar man även blandskog med grov död ved och en hed-ekskog med kryptogamer.</p> <p>Koordinater: X6518557 Y1300514</p>	
--	--

Aktuella riksintressen, karta 2, omfattar naturvård

	Riksintressen naturvård, karta 2	
	<p>Dalformationens landskap, NRO 14029 Representativt odlingslandskap, t ex byn Ränsliden i lidläge och Ryrhalvön. Här finns lång kontinuitet av hävd och stort inslag av naturbetesmarker och naturliga slåttermarker. Växtsamhällena är bitvis art- och individrika, med flera rödlistade arter. Ädellövskog med naturskogskaraktär finns vid naturreservatet Ranneberget, där vegetationen är artrik med många rödlistade arter. Området har en rik landmolluskfauna med flera rödlistade arter.</p>	
	<p>Gösjön, NRO 14040 Gösjön är en grund och näringsrik slättsjö norr om Mellerud omgiven av ett madområde som sträcker sig söderut till Bergs våtmark, se nedan. Sjön har en rik flora och är en viktig häcknings- och rastplats för våtmarksfåglar. Området är en av de viktigaste rastlokalerna för fågellivet på västra sidan av Väneren. Nytt fågeltorn år 2009.</p>	
	<p>Hjortens udde – Hindens rev, NRO 14052 Hjortens udde - Hindens rev är en av de längsta och mest åskådliga randbildningarna i mellansvenska israndzonen med välutvecklad randmorän som sträcker sig tvärsöver Väneren med flera undervattensgrund. Vid senaste istiden befann sig isranden en lång period vid Melleruds breddgrader och isranden avsatte morän som en rygg mellan Mellerud och Hjortens udde ut i Väneren till Hindens rev på andra sidan Väneren. Den geologiskt intressanta moränryggen kan följas från udden genom Dalsland till Ödskölt. Ryggen är ca 15-20 meter hög och uppemot 400 m bred.</p>	
	<p>Kroppefjäll, NRO 14039 Kroppefjälls myrar är ostörda och innefattar botaniskt intressanta rikkärr i vildmarksmiljö. Myrkomplexen öster om Högsäter har höga naturvärden beroende på storlek, mångformighet och orördhet. Teåkersälven och Stommebäcken är uppväxtområde för flodpärlmussla. Öring, flodkräfta och glacialmarina relikter förekommer. Området vid Stora Halängen är representativt för Dalformationens tektonik. Man kan se strandhak och klappervallar från olika tidigare hav och högsta kustlinjen.</p>	
	<p>Lunneboområdet, NRO 14028 Unika blockvallar tillhörande mellansvenska israndzonen. Lunnebomossen är en väl utbildad platåmosse med ett skyddsvärt djurliv. Den är mångformig och representativ för den naturgeografiska regionen. I omgivningarnas många rikkärr finns en artrik flora.</p>	
	<p>Yttre Bodane, Norra Vänerkustens öar och Kräklingarna, NRO 14030 Stort orört skärgårdsområde. Berör förutom Kräklingarna, som</p>	

	beskrivs ovan under Djur- och växtskyddsområden, även öar och skär längst yttersta Vänerkusten ner till Sunnanå. Det är en fågelrik inner- och ytterskärgård med ibland artrik fågelfauna. Yttre Bodane naturreservat ligger i Åmåls kommun och beskrivs ej i detta naturvårdsprogram.	
--	--	--

	Riksintresse särskilda hushållningsbestämmelser	
	Melleruds översiktsplan visar hur kommunen avser att tillgodose områdena som omfattas av särskilda hushållningsbestämmelser enligt 4 kap MB, området Vänern med öar och strandområden och området Dalsland – Nordmarken dvs Dalslandskanalsystemet även kallat DANO-området. För dessa områden ska främst det rörliga friluftslivet och turismens intressen särskilt beaktas.	
	Riksintressen för friluftsliv	
	Dalslands sjö- och kanalsystem, FP1 Natursköna vattenvägar och samtidigt mycket goda kanot- och fritidsbåtleder. Omtyckta utflyktsmål även för bilburet friluftsliv.	
	Väners strand- och skärgårdsområden, FP3 Mångformig och naturskön kust med utsökta tillfällen till båtsport, bad, fiske, natur- och kulturstudier. Goda områden även för landbaserat friluftsliv. Vänern har stort potentiellt värde för fritidsfisket.	

Skogsmark med höga naturvärden, karta 3

	Lövskog, karta 3	
	Kommunen är relativt fattig på lövskogar och de flesta bestånden är små. Förekommande skogstyper är ädellövskog, ekskog, blandskog med ädellövinslag, trivial blandlövsog, björkskog och alskog. I Länsstyrelsens sammanställning (1989:3) av 91 lövskogsområden finns 6 skogar i klass 1. Följande lövskogsområden är klassade enligt Länsstyrelsens tregradiga skala där klass 1 har det högsta naturvärdet. Koordinater fattas.	
	Klass 1	Yta ha
	Amundsrud Blandlövsog med ädellövinslag och ädellövskog. Förekomst av bl a rödlistade grynig gelélav, läderlappslav respektive mindre hackspett. Koordinater: X6523936 Y1302755 Ingår nästan helt i Naturvårdsavtal, se ovan.	14,0
	Kolungens östra strand Ekhage och ädellövskog som övergår i alskog. Blandlövsog med ädellövinslag av klass 2. De största ekarna finns på en udde som skjuter ut i sjöns norra del. På sjöns östra sida växer täta bestånd av hassel. Koordinater: X6515176 Y1302319	28,5
	Köttkullen ingår fullständigt i naturreservat Ranneberget, se ovan.	63,0
	Ränsliden Blandlövsog med ädellövinslag, hagmark med blandlövsog och ädellövskog i delar av beståndet. En liten del, 1,5 ha, är skyddat som biotopskydd, se ovan. Det förekommer liljekonvalj i mängd, sårläka, vårärt och rödlistad skogssvingel. Det vackra och kuperade landskapet vid sluttningen ("liden") ner till sjön Rännen bär spår av ett gammalt odlingsbruk. Ängarna har slagits för hand. Djur betar fortfarande hagmarkerna i viss utsträckning. Spår finns kvar av ett	29,0

	gammalt lövängsbruk då man hamlade träden för att få löv som vinterfoder till djuren. Under våren är ängsfloran som vackrast. Förutom den rika förekomsten av liljekonvaljer finns vårärt och rödlistad skogssvingel och orkidéer som S:t Pers nycklar, brudsporre, nattviol och tvåblad. Lunglav, korallblylav och de rödlistade blylav samt jättelav finns på vissa träd. Lövskogens inslag av många gamla träd gynnar bl a olika hackspettsarter. Koordinater: X6529540 Y1299487	
	Storån sydost om Tonsberg Blandlövkog med ädellövinslag, ädellövkog som övergår i trivial blandlövkog. Safsa, hässleklocka och nässelklocka förekommer. Koordinater: X6510444 Y1296063	19,0
	Östebo Klass 1 p g a blandlövkog med ädellövinslag och ädellövkog. Även alskog av klass 2 och trivial blandlövkog av klass 3. Beskrivning se ovan under Natura 2000-område, endast ett litet område på 0,3 ha är skyddat som Natura 2000. Koordinater: X6525846 Y1306761	25,0
	Totalt 6 lövskogar	198,5

	klass 2	
	Famshed-Källsviken mellan Teåkersjön och Kabbosjön Variationsrikt område i sluttningar mot både Teåkersjön och Kabbosjön. Ekhage med ädellövkog, blandlövkog med ädellövinslag, trivial blandlövkog samt hagmark med blandlövkog.	31,0
	Lövskogar söder om Falebackarna, Gunvarbyn Blandlövkog med ädellövinslag med bl a blåsippor och rödlistade skogssvingel och hasselsnok. Vackert område rikt på småbiotoper. Tidigare betades det längs Brömsbäcken. Koordinater: X6509564 Y1294303	29,0
	Lilla Halängen ca 1,5 km nordväst om Dalskog Blandlövkog med ädellövinslag, ädellövkog i delar av beståndet. Det är två områden varav det ena mot Stora Halängen. Ingår inte i naturvårdsavtal. Förekomst av bl a blåsippor, vätteros och riklig förekomst av tibast.	6,5
	Säter , lövkog öster om Säter Blandlövkog med ädellövinslag, ädellövkog i delar av beståndet.	14,5
	Dalskog , bäckravin söder om Dalskog Alskog. Mindre hackspett som är rödlistad förekommer.	26,0
	Kabbo Blandlövkog med ädellövinslag respektive ädellövkog. Förekomst av rödlistad grymig gelélav och rikligt med blåsippa.	7,0
	Bäckenäset söder om Dals Rostock Hagmark med blandlövkog.	4,5
	Borekulle , lövkog i sluttningen väster om Borekulle Trivial blandlövkog.	8,5
	Stora Rud , lövkog vid Örsjöns nordspets Trivial blandlövkog. Randdelta där det växer skavfräken, sårläka och rikligt med blåsippa.	8,0
	Badplatsen vid Örsjöns nordspets Trivial blandlövkog och blandlövkog med ädellövinslag, ädellövkog i delar av beståndet. Mindre hackspett som är rödlistad har noterats.	8,5
	Krokkfors hagmarker vid Krokån Hagmark med blandlövkog, ädellövkog.	7,5
	Glyckshult Hedekskog och ädellövkogar. Ingår till största delen i Buterud naturreservat, se 1.	17,0
	Stekaråsens ostbrant , vid Nordtegen, vid Lillesjöns sydvästsida	4,5

	Blandlövskog och ädellövskog. Ingår till stor del i Naturvårdsavtal, se ovan.	
	Österrike , bäckravין öster om Tegen Alskog. Förekomst av bl a blåsippan.	9,0
	Anolfsbyn , vid Råvekullarna och Domnerud vid Näsölen Blandlövskog med ädellövinslag som bitvis övergår i trivial blandlövskog. Intressant lavflora. En liten hagmark med blandlövskog är klass 3.	20,5
	Sjögobäcken vid Årbol Alskog. Förekomst av bl a ögonpyrola och strutbräken. En liten del 3,1 ha är biotopskydd.	38,0
	Backa , nordväst om Backa vid Näsölen sydvästra vik Blandlövskog med ädellövinslag och björkhage vid Påskeknattens rasbrant.	7,0
	Hunnebyn, norr om Gunnarsnäs Alskog, björkskog som bitvis övergår i trivial blandlövskog. Bitvis klass 3.	7,0
	Kolungens västsida vid Karlslund Ekhage och ädellövskog. Alskog som bitvis övergår i trivial blandlövskog och hagmark med blandlövskog.	26,5
	Lilla Kolungen , hagmarker sydost om sjön Ekhage som i syd övergår i hagmark med blandlövskog, ädellövskog i delar av beståndet.	8,0
	Kolån vid Hälleback Alskog.	55,0
	Böbäcken vid Siribyn Alskog.	29,0
	Benebo Hagmark med blandlövskog och ädellövskog. Trivial blandlövskog.	6,5
	Beneboviken i Rysjöns norra del Hagmark med blandlövskog. Trivial blandlövskog och alskogen är klass 3. Området går till liten del in i naturvårdsavtal Ransberg.	11,0
	Stommen nordost om Ryr Hagmark med blandlövskog och ädellövskog. Björkhage. Förekomst av bl a S:t Pers nycklar, brudsporre, nattviol och tvåblad.	13,5
	Björköns västsida Blandlövskog med ädellövinslag och ädellövskog. Förekomst av bl a skogsknipprot.	7,0
	Svankila Blandlövskog med ädellövinslag. Ingår nästan helt i Naturreservat Svankila, se beskrivning ovan.	28,5
	Södra Ödegården , väster om Köpmannebro Blandlövskog med ädellövinslag.	6,0
	Snarstigen Blandlövskog med ädellövinslag, ädellövskog i delar av beståndet. Intressant lavflora.	6,0
	Hökeliden Blandlövskog med ädellövinslag. Intressant lavflora med flera rödlistade arter bl a blylav.	5,0
	Gösjön , västra och östra sidan av Gösjön Trivial blandlövskog och hagmark med blandlövskog. Blandlövskogen väster om sjön är en viktig häckningsbiotop. Förekomst av bl a slokstarr och rödlistad mindre hackspett. Hela området ingår i riksintresse Gösjön och ungefär en tredjedel av området ingår i naturvårdsavtal Linderud, se ovan.	30,5
	Gårdserudsbäcken vid golfbanan Trivial blandlövskog.	8,0
	Gårdserudsbäcken vid Jonsbråna, Gunnebyn och Frestersbyn Trivial blandlövskog som bitvis övergår i ren alskog.	35,0

Kvantenburg , sammanhängande lövskog mellan herrgården och Dalbergså. Blandlövskog med ädellövinslag och ädellövskog. Förekomst av bl a stenknäck och skogsduva.	6,5
Udden , nordost om Stockenäs Trivial blandlövskog. Riklig förekomst av blåsippa.	3,0
Totalt 35 lövskogar	539,0

klass 3;	
Teåkersälven söderut från Regineberg Lövskogsbård kring Teåkersälvens meanderslingor och Teåkersjöns norra strand. Alskog och trivial blandlövskog med bl a blåsippor och rödlistad skogsklocka. Eventuellt finns där smörboll.	21,0
Teåkersjöns norra strand sydost om Liane Smal lövskogsbård av blandlövskog med ädellövinslag och ädellövskog i delar av beståndet.	7,0
Teåkersjön västra strand vid Köpegullsviken Blandlövskog med ädellövinslag.	7,0
Kläppesnäs vid Teåkersjöns södra strand Blandlövskog med ädellövinslag, björkskog.	12,5
Falulunnane lövskogsbestånd , nordväst om Myresjön Blandlövskog med ädellövinslag, ädellövskog i delar av beståndet. Mindre hackspett som är rödlistad har noterats.	3,0
Skottan söder om Vrångebäck Hedekskog och ädellövskog. Där finns bl a blåsippa, nässelklocka och den rödlistade laven kort parasitpik på ek.	5,5
Säter lövskogar och hagmarker vid Örsjöns sydspets Björkhage, trivial blandlövskog och blandlövskog med ädellövinslag.	14,5
Lunden lövdungar söder om Säter Trivial blandlövskog.	4,5
Skogen lövskog sydväst om Säter (kallats fel Stigen i inventering) Björkhage som övergår i hagmark med blandlövskog	7,0
Hallebäck Trivial blandlövskog. Blåsippa och rödlistad skogsklocka förekommer.	4,0
Tångebyn och Trollungebyn Blandlövskog med ädellövinslag och trivial blandlövskog. Lövskogstäckta raviner i odlingslandskap.	50,0
Kabbosjöns norra strand vid Tonsbyn Alskog.	9,5
Intagan söder om Tångebro, öster om Dalskog Björkhage.	3,0
Högsbyn Trivial blandlövskog.	8,5
Lövskog öster om Kårud , nordväst om Forsebol Trivial blandlövskog.	5,0
Vägkröken vid Hagen norr om Örsjön Trivial blandlövskog. Bäckravin med lövskog.	7,0
Stora Rud söder om Dals Rostock Trivial blandlövskog.	4,5
Åsmule lövskogsbestånd Trivial blandlövskog som i södra delen övergår i björkskog. Vårärt och blåsippa förekommer.	3,0
Örsudden och Storön med hagmarker och lövskog Ekhage, ädellövskog och trivial blandlövskog. Storön har naturvårdsavtal.	20,5
Gunvarbyn , utmed vägen söder om Gunvarbyn Trivial blandlövskog. Fint hasselbestånd med bl a blåsippa.	7,5
Kullen vid Lottas vik , vid Örsjöns utlopp	7,5

	Blandlövskog med ädellövinslag.	
	Örbacka , vid tillflödet till Örsjön sydväst om Örbacka Trivial blandlövskog.	7,0
	Katteberg , lövskog ca 400 m öster om Katteberg Trivial blandlövskog.	3,0
	Sjöbo och Kullen , mellan Lillesjön och Åklången Ängsekskog, ädellövskog. Lövskogsklädda kullar och sluttningar mot sjöarna med bl a blåsippra och vätteros.	13,5
	Lillesjöns nordvästsida Trivial blandlövskog.	6,0
	Håverud, väst-sydväst om Akvedukten Trivial blandlövskog i sluttningen ner mot Åklång.	1,0
	Erves sydostsida Trivial blandlövskog. Förekomst av bl a skogsknipprot.	28,5
	Backeliane Trivial blandlövskog. Förekomst av bl a ögonpyrola och tandrot.	7,0
	Köttsjöns sydsida Trivial blandlövskog. Förekomst av bl a blåsippra och nästrot.	5,0
	Heden , bäckravin sydväst om Heden Blandlövskog med ädellövinslag. Förekomst av bl a nässelklocka och blåsippra.	10,0
	Heden Blandlövskog med ädellövinslag. Djup bäckravin. Förekomst av bl a nästrot, nässelklocka och rödlistad idegran.	8,0
	Kvarnälven vid Nygård , längs utflödet från Näsölen Blandlövskog med ädellövinslag, trivial blandlövskog. Förekomst av bl a blåsippra och tibast. Se också under Sjöar punkt 8.55.	5,0
	Rinnen Trivial blandlövskog.	5,0
	Borgviken Blandlövskog med ädellövinslag som övergår i alskog.	3,0
	Sällsäter, norr om Gunnarsnäs Alskog.	3,5
	Vedbyholm Hagmark med blandlövskog och trivial blandlövskog bitvis med ädellövinslag.	18,0
	Dals Rostocks norra del, lövskogsparti mellan väg och järnväg Blandlövskog med ädellövinslag, trivial blandlövskog. Förekomst av bl a skogsknipprot.	7,0
	Kolungens södra strand Alskog.	7,0
	Upperud , mot Nedre Upperudshöjlens sydöstra del Trivial blandlövskog.	7,0
	Snäcke , söder om slussen, väster om vägen Trivial blandlövskog. Förekomst av bl a skogsknipprot, gullviva och blåsippor.	2,0
	Ryr mot Ryrsjön Hagmark med blandlövskog, blandlövskog med ädellövinslag och ädellövskog. Ingår till mer än hälften i Naturreservat Ryr, se beskrivning ovan.	22,5
	Ransberg Alskog, blandlövskog med ädellövinslag som ner mot Ryrsjön övergår i en hagmark med blandlövskog. Förekomst av bl a kärrull, gullviva, blåsippor och rödlistad mindre hackspett.	15,0
	Spången , udde i Svanefjorden väster om Köpmannebro Björkskog och trivial blandlövskog.	5,0
	Mossen sydväst om Köpmannebro Björkskog.	3,5

	Snarstigen , norr om Snarstigen Blandlövskog m ädellövinslag. Rödlstad mindre hackspett förekommer.	4,0
	Vageln väster om Linderud Blandlövskog med ädellövinslag och hagmark med blandlövskog. Rödlstad mindre hackspett förekommer.	5,5
	Mellerud, väster om Europaväg 45, längs gamla järnvägen Trivial blandlövskog.	8,0
	Kilane, sydväst om Järns kyrka Trivial blandlövskog.	3,0
	Stommen, öster om Grinstad Björkskog och björkhage.	8,8
	Nya Slottsbacken, sydväst om Stockenäs Björkskog.	4,0
	Totalt 50 lövskogar	437,8

	Skogsstyrelsens nyckelbiotoper, karta 3 de flesta har ej biotopskydd eller naturvårdsavtal	Yta ha
	Nyckelbiotoper är värdefulla biotoper av hög kvalitet där intressanta växt- eller djurarter förekommer. Dessa djur och växter är vanligtvis sällsynta och hotade. Exempel på skogar som kan vara nyckelbiotoper är rasbranter, raviner, aspskogar och lövsumpskogar. Skogsstyrelsen har registrerat 141 objekt som nyckelbiotoper.	371,4

	Skogsstyrelsens sumpskogar, karta 3 de flesta har ej biotopskydd eller naturvårdsavtal	Yta ha
	Skogsstyrelsen har noterat sumpskogar med höga naturvärden där intressanta växt- eller djurarter förekommer.	

	Skogsstyrelsens naturvärdesobjekt, karta 3	Yta ha
	Övriga kända objekt med högt naturvärde, som Skogsstyrelsen inte klassat som nyckelbiotop/sumpskog eller har biotopskydd/naturvårdsavtal, kallas naturvärdesobjekt. Skogsstyrelsen har registrerat 144 objekt som naturvärdesobjekt.	389,2

Odlingslandskap med höga naturvärden, karta 4

	Program för bevarande av odlingslandskapet, karta 4	
	I Länsstyrelsens program för bevarande av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden (1994:5) finns 14 områden i Melleruds kommun, varav tre i högsta klass. Följande områden är klassade enligt Länsstyrelsens tregradiga skala där klass 1 har det högsta naturvärdet.	

	Klass 1 (högsta bevarandevärde)	Yta ha
	Holm-Gösjön Område Gösjön med mader beskrivs ovan under Riksintresse för naturvård. Koordinater: X6515887 Y1308021	475
	Ryrhalvön Halva detta område är naturreservat och beskrivningen ovan under Naturreservat kan gälla även för resterande odlingsmarker som också är rika ängs- och hagmarker. Koordinater: X6525256 Y1308021	200
	Ränsliden Området är nästan samma område som är beskrivet under lövskog, se ovan varav ett	35

	litet område på 1,5 ha är naturvårdsavtal, se ovan. Koordinater: X6529540 Y1299487	
	Totalt	710,0

	klass 2 (mycket högt bevarandevärde)	Yta ha
	Svankila Variationsrikt odlingslandskap. Redan skyddat se under Naturreservat, se ovan. Koordinater: X6522136 Y1307421	50,0
	Famshed-Källsviken Variationsrikt odlingslandskap. Koordinater: X6517497 Y1294631	120,0
	Kolungen Biotoprikt odlingslandskap. Koordinater: X6514937 Y1301321	500,0
	Totalt	670,0

	klass 3 (högt bevarandevärde)	Yta ha
	Hallersbyn m fl Öppet odlingslandskap med äldre byar. Koordinater: X6525746 Y1299371	350,0
	St Liane Öppet odlingslandskap i branter runt en by. Koordinater: X6526466 Y1303221	15,0
	Östebo Igenväxande odlingslandskap. En liten del av detta odlingslandskap är skyddat som Natura 2000 p g a hällebräckan, se ovan, och den beskrivningen kan gälla för hela området. Koordinater: X6525846 Y1306761	50,0
	Skållerud Biotoprikt odlingslandskap runt kyrkan. Koordinater: X6522596 Y1304651	110,0
	Framnäs Betad strandäng och hagmark. Koordinater: X6518446 Y1305921	140,0
	Örsjön Variationsrikt odlingslandskap runt sjön. Koordinater: X6509047 Y1295461	475,0
	Ör Biotoprikt odlingslandskap. Koordinater: X6509567 Y1298611	300,0
	Bolstad-Grinstad Öppet slättlandskap, fuktäng. Koordinater: X6502837 Y1309451	2 400,0
	Totalt	3 840,0

	Länsstyrelsens ängs- och hagmarksinventering, karta 4	
	I Länsstyrelsens rapport (1996:3) om Ängs- och hagmarker görs en klassning. Det finns 16 områden, varav två i klass 1. Följande områden är klassade enligt Länsstyrelsens skala där klass 1 har det högsta naturvärdet. Dessutom finns 10 hagmarker som har beskrivits kortfattat utan karta och de är inte medtagna här.	

	Klass 1	
	Ränsliden-Gärdet blandlövhagar Området är nästan samma område som är beskrivet under Lövskog och det ingår i Odlingslandskap, se ovan. Ett litet område på 1,5 ha är Naturvårdsavtal, se ovan. Koordinater: X6529540 Y1299487	6,0
	Ryr många ängs- och hagmarker varav de allra flesta ingår i Ryr naturreservat, se ovan och i Odlingslandskap. Utanför reservatet finns många små ytor som kan vara värdefulla.	19,0
	Totalt	25,0

	klass 2	
	Bodane på Kroppefjäll blandlövhage	1,5

	Förekomst av bl a slåttergubbe, slåtterfibbla, svinrot, klasefibbla, kattfot, jungfru Marie nycklar darrgräs och gullviva.	
	Benebo blandlövhagar Blandlövhage på två ytor. Förekomst av bl a brudbröd, darrgräs, stagg, bockrot och rödklint.	7,5
	Totalt	9,0

	Klass 3	
	Rönningen-Ryr hagmarker Annan träd- och buskbärande hagmark. Förekomst av bl a brudbröd, darrgräs, gullviva, stagg, jungfrulin och vanlig nattviol.	2,0
	Kärr betesmark Öppen hagmark och ekhage.	2,5
	Svankila jordbrukslandskap Ekhage. Området ingår inte i Svankila naturreservat, men i Odlingslandskap, se Svankila ovan.	1,0
	Framnäs blandlövhage I blandlövhagen förekommer bl a stagg, slåttergubbe, jungfru Marie nycklar och ängsskallra.	1,5
	Kläppesnäs hagmark Blandlövhage. Förekomst av bl a stagg, ormrot och jungfru Marie nycklar. Området ingår till nästan hela delen i Lövskogar Kläppesnäs och det ingår i Odlingslandskap, se ovan.	4,5
	Famshed-Källsviken hagmark Området ingår till nästan hela delen i Lövskogar Famshed-Källsviken och det ingår i Odlingslandskap, se ovan.	5,0
	S Bäckebo ekhage Området ingår till nästan hela delen i Lövskogar Kolungens västsida och det ingår i Odlingslandskap, se ovan.	4,5
	Hällan-Karlslund blandlövhage Området ingår till nästan hela delen i Lövskogar Kolungens västsida och det ingår i Odlingslandskap, se ovan.	9,5
	Ekholmen blandlövhage Området ingår till nästan hela delen i Lövskogar Kolungens östra strand och det ingår i Odlingslandskap, se ovan.	9,5
	Östevatten blandlövhage Området ingår till nästan hela delen i Lövskogar Kolungens östra strand och det ingår i Odlingslandskap, se ovan.	3,0
	Örs prästgård hagmark Förekomst av bl a stagg, svinrot och darrgräs. Området ingår i Lövskogar Örsudden och nästan hela området ingår i Odlingslandskap, se ovan.	5,0
	Assarebyn-Örnäs-Bön öppen hagmark	11,0
	Totalt	59,0

Värdefulla våtmarker, karta 5

	Länsstyrelsens våtmarksinventering, karta 5	
	I våtmarksrapporten (1993:6) redovisar Länsstyrelsen klassningen av våtmarker och dessa våtmarker ingår i karta 5. Följande 6 våtmarker är klassade enligt Länsstyrelsens skala i den högsta klassen, klass 1, som har det högsta naturvärdet.	
	Klass 1	
	Lunnebomossen I Myrskyddsplan för Sverige ingår Lunnebomossen med omgivning som särskilt skyddsvärd, vilket enligt nationellt delmål och regionalt miljömål innebär att Lunnebomossen ska ha ett långsiktigt skydd senast år 2010. Området har en omväxlande flora och vildmarkskaraktär. Lunnebomossen är en välvd, mångformig	881,0

	platåmossa med bla myrlilja och där häckar intressanta fågelarter. Beskrivs också under Riksintresse för naturvård, se ovan. Mindre myrar med bla rikkärr, söder om Lunnebobossen ingår i Natura 2000, se ovan.	
	Smörkulle mossarna myrkomplex och Trolltjärn nordost om Åsmulesjön. I Myrskyddsplan för Sverige ingår Smörkulle mossarna m fl mossar norr om Åsmulesjön som särskilt skyddsvärt, vilket enligt nationellt delmål och regionalt miljömål innebär att Smörkulle mossarna ska ha ett långsiktigt skydd senast år 2010. Här finns bla rikkärr med en rik flora med bla sumpnycklar, myggblomster och axag, tjärnar med bla gotlandsag, fukthed, sluttande mosse och kärrmosaik. Området har vildmarks karaktär.	78,0
	Holmsåns utlopp sjöstrand och mader Största delen, den som ligger söder om Holmsåns mynning omfattas av Sunnanå naturreservat, se ovan.	58,0
	Gösjön våtmarks komplex, se ovan under Riksintresse för naturvård.	70,0
	Sundet mad Området med sjömader ligger utmed Vänerstranden, nordväst om Hjortens udde. Utanför ligger öarna Storön och Gåsön. Från land vid dessa mader och vid Svartebäck kan man uppleva områdets rika fågelliv med arter som t ex fiskgjuse, storlom, rördrom, kärrhök, trana och en mängd sträckande fåglar höst och vår. Här finns också vassar med rikligt örtinslag.	65,0
	Grönhultsmossen svagt välvd mosse, kärr och sumpskog. Stor orördhet.	26,0
	Myrkomplex i nuvarande Kroppefjälls naturreservat Mosse med mosaikform, tjärn och sumpskog, (210 m ö h), se Kroppefjäll naturreservat	309,0
	Totalt	1 487,0

	Klass 2 , våtmarker i klass 2 nämns här bara vid namn, kommer att beskrivas närmare vid nästa revidering:	
	Spikåsmossarna	
	Tryttjärns mossarna	
	Karuse mossen	
	Björnemossarna	
	Vännestångsmossen	
	Kabbomossen	
	St Båsemossen	
	Månserudsmossen	
	Fjärhanetjärns mossen söder om Gällsjön	
	Ånimmens utlopp mossen söder om Ånimmens utlopp	
	Mossen väster om Skalåsknatten och Bjurdämnetjärnets omgivning.	

	Anlagda/återskapade våtmarker, karta 5	Yta ha
	Sedan 1997 har följande 15 våtmarker återskapats i kommunen. Ytterligare några har tillkommit på senare år, men där saknas fakta.	
A	Bergs våtmark Området är mycket intressant eftersom fågellivet i området är mycket rikt. Området som ligger nära Gösjön, se ovan under riksintresse, är ansett som en av de absolut viktigaste rastlokalerna för fåglar på västsidan av Väneren. Under vår och höst kan man bla se olika typer av änder, gäss och vadare rasta här. Våtmarken som färdigställdes under 2001 ligger öster om E 45, den syns på vänster sida när man svängt av mot Sunnanå hamn.	15,0
B	Bäckens våtmark Våtmarken som skapades 2003 ligger på slätten sydost om Grinstad kyrka. Området kallas i folkmun för "Lerhålan". Tidigare har lera tagits här och antagligen använts som byggnadsmaterial i trakten.	0,4

	Högproduktiv jordbruksmark omger området och den öppna vattenspegeln berikar landskapsbilden och den biologiska mångfalden.	
C	Guttviks våtmark Det anlades i Guttvik år 2003 två våtmarker bredvid varandra. Vattnet leds in från ett dike/bäck som rinner under E 45 till våtmarkerna och sedan ut i Dalsjön. Våtmarken är ett positivt inslag i landskapsbilden och gynnar den biologiska mångfalden.	0,8
D	Kärns våtmark Kärr våtmark är en liten damm som anlades 2003 i ett vattendrag som rinner vidare i Sjögebäcken och sedan ut i sjön Näsölen. Dammen ligger öster om väg 2218 vid Kärr, sydost om Källhult.	0,1
E	Rostocks demonstrationsdamm Intill Örtagården i Dals Rostock har hembygdsföreningen 2003 anlagt en damm som visar vanliga vilt förekommande växter i våtmarksmiljö. Bredvid dammen finns två bäckar samt en mosse med myrmarksväxter. Vid dammen finns även en informationstavla om våtmarker samt en låda där man kan ta ett häfte med vägledning och information om de nyskapade våtmarkerna i Melleruds kommun.	
F	S:a Rådanes våtmark I Södra Rådane har anlagts en damm 2006 som tar emot sitt vatten från täckdiken på närliggande åkermark. Vid behov kan dammen användas till bevattning av äppelodlingar i närheten. Dammen ligger direkt intill väg 2178, 2,2 km söder om Järns kyrka. Förutom reningen gynnar våtmarken den biologiska mångfalden.	0,1
G	Sapphult våtmark Våtmark ligger vid Östra Vässby och anlades 2005. Vattnet kommer bl a från Stigens våtmark och rinner sedan vidare ut mot Vässby våtmarker innan det slutligen når Holmsån och Vänern. Våtmarken ligger direkt väster om E 45 strax norr om Mellerud. Förutom reningen gynnar våtmarken den biologiska mångfalden.	0,5
H	Stigens våtmark Stigens våtmark som anlades 2006 tar emot sitt vatten från närliggande åkermark och området kring soptippen i Hunnebyn. Vattnet rinner sedan vidare mot Sapphult och Vässby. Förutom reningen är våtmarken ett positivt inslag i landskapsbilden och gynnar den biologiska mångfalden.	1,0
I	Torps våtmark Våtmarken i Torp, öster om Örsjön, är en vintervåtmark och ligger på en invallning. Inför vårbruket pumpas vattnet ur och marken används för spannmålsodling. När skörden är bärgad på hösten stängs pumpen av och området får översvämmas igen. Näring "fastnar" i våtmarken under vinterhalvåret när största näringsläckaget sker och genom spannmålsodlingen tas en del näring upp. Området har främst betydelse som provianteringsplats för våtmarksberoende fåglar under vår- och höstflyttningen. Ibland förekommer här gäss i tusental. Våtmarken kom till 2002.	37,0
J	Trollungebyns våtmark Våtmarken ligger i en bäckravin invid åkermark, öster om väg 2218 mot Dals Långed. Våtmarken som anlades 2005 tar mest emot vatten från skogs- och myrmark. Vattnet rinner sedan vidare till sjön Erve. Våtmarken har en viss reningskapacitet och är ett positivt inslag i landskapsbilden och gynnar den biologiska mångfalden.	0,3
K	Vässbys våtmark Våtmarken vid Vässby anlades 1997. Området som gränsar till Bergs våtmark består av tre separata våtmarker. Området är ansett som en av de absolut viktigaste rastlokalerna för fåglar på västsidan	8,0

	av Väneren och Gösjön ligger i närheten. Under vår och höst kan man bl a se olika typer av änder, gäss och vadare rasta här. Våtmarken är ett demonstrationsobjekt med rening i invallat område samt på översilningsmark. Vägbeskrivning se Bergs våtmark som ligger i närheten. En informationstavla om Vässby våtmark finns vid sidan av vägen.	
L	Åmots lilla våtmark Området är lättillgängligt strax söder om Kuserud bara ett 100-tal meter väster om E 45. Åmots lilla våtmark är anlagd 2003 i en mindre bäckravin. Efter utloppsrännan finns en fångstdamm innan vattnet leds vidare och rinner ihop med vattnet från Åmot stora våtmark innan det rinner ut i Krokån.	0,2
M	Åmots stora våtmark Denna våtmark är också anlagd 2003 i en bäckravin nära Åmots lilla våtmark. Området har schaktats ur för att få vattnet att stanna upp och renas innan det rinner vidare ut i Krokån och Dalbergså. Våtmarken har flera häckningsöar och den har blivit ett fint inslag i landskapsbilden.	1,0
N	Årbols våtmark Årbol våtmark är anlagd under 2004 i en ravin i anslutning till Sjögobäcken där två delflöden rinner samman. Bäckens mynnar sedan i sjön Näsölen. Marken vid sidan av bäckfåran är urgrävd för att få vattnet att stanna upp på en större yta. Speciellt vid höga flöden ska vattnet bredda över fåran och ge en vattenspegel. Bäckfåran är inte påverkad av grävning. Troligen kommer djur att beta slanter och områden intill våtmarken.	0,3
O	Örnäs våtmark I Örnäs har en våtmark anlagts 2002 i en bäckravin. En anlagd vall dämmer upp vattnet som sedan rinner ut i Krokån och vidare ut i Dalbergså. Utloppet är utformat så att fisk kan vandra upp i våtmarken och bäcköring har noterats utnyttja denna väg.	0,3
	Totalt	65,0

Övriga värdefulla naturområden, karta 6

	Natur i Älvsborgs län, Länsstyrelsens handlingsprogram för naturvård, karta 6	
	Länsstyrelsen gav 1976 ut publikationen Natur i Älvsborgs län och det är Länsstyrelsens handlingsprogram för naturvård. Den bygger på en mängd inventeringar. Eftersom det gått många år sedan den gavs ut så har en del områden redan skyddats på olika sätt och andra genomgått förändring. Av de ursprungliga 51 områdena i Melleruds kommun beskrivs nedan endast de som inte har skyddats.	

	klass 1;	
1.1	Fagerberget , grusavlagringar väster om Fagerberget, sydvästra kommundelen Terrasser som är rester av en forntida havsstrand varav den översta terrassen markerar läget för högsta kustlinjen. Vid bäcken från Kroppsjön finns bl a murgröna och idegran.	
1.2	Hjortens Udde Se beskrivning ovan Riksintressen naturvård Hjortens Udde	
1.3	Ryr och området norrut till Snäcke Se beskrivning ovan under Naturreservat Ryr	
1.4	Stora Halängen , överskjutningar i Dalformationen Urberget ligger på flera ställen över skifferavlagringar som särskilt väl kan studeras här. Böljeslagsmärken och tvärskiffning förekommer. Bra geologisk exkursionslokal.	
1.5	Trolltjärn , rikkärr Se beskrivning ovan Våtmarker Smörkullamossarna.	

	Klass 2;	
2.4	Buterud-Liane Omväxlande vegetation med artrika, lummiga skogar och hävdade slåttermarker. Från Buteruds klack är det en strålande utsikt över Dalformationens landskap. I området finns områden som är Natura 2000 och några naturvårdsavtal.	
2.8	Gösjön , en av Dalslands absolut bästa fågelsjöar Se beskrivning ovan Riksintresse för naturvård Gösjön och nedan under Sjöar.	
2.10	Kabbosjön och Teåkerssjön , sjörikt kulturlandskap med fin flora. Utmed Teåkerssjön och Kabbosjön samt deras utflöde Stampälven är landskapet öppet och tillgängligt. Se nedan beskrivning under Sjöar.	
2.11	Kapestigen , geologiskt och botaniskt intressant vildmark. Strövområde. Ett stort område av Kroppefjäll väster och sydväst om Dals Rostock kallas Kapestigen. Där finns bergartserien Kappeboserien, se kapitlet om Natur i Mellerud. Fantastiskt rik flora på många ställen.	
2.12	Kolungen , fågelsjö, ekhagar och lundar. Se ovan beskrivning under Lövskogar Kolungens östra strand respektive västsida och Lilla Kolungen. Se också beskrivning nedan under Sjöar.	
2.13	Krokån-Dalbergså , slättå med fin flora Vattnet rinner fram i en grund ravin utskuren i lersediment. Förekomst av bl a krypfloka, blomvass, vattenstakra och gulkavle. Se också beskrivning nedan under Sjöar punkt 8.54.	
2.14	Källhult , säregen växtlokal En skogsväg norr om Källhults bygdegård leder till ett flågmarsk område, kallad "flyra", vilket innebär skogslös grusmark som tidvis är översvämmad. Bäcker från platån "försvinner" i gruset och och uppträder som källor nedanför grusavlagringarna. Förekomst av en del sällsynta växter.	

2.15	Köpmannebro , skärgård i Dalformationen Vid Köpmannebro avskärs Vänerns urbergsstrand av Upperudsälvens utlopp som också är början på Dalslands Kanal. Där syns Dalformationen landskap. Berggrunden är näringsrik och på de starkt vittrade och skrovliga stränderna gynnas torrälskande och kalkkrävande växter t ex blodnäva, kungsmyntha, brudbröd och trollsmultron. På en ö där ett av brostöden till den gamla landsvägsbron vilar finns ett intressant, fyrkantigt vittringsmönster i berghällarna. Vibergsön, Långön och Lindön är tillgängliga på en del ställen från sjösidan och från land genom en passage under järnvägen vid östra delen på Vibergsön. Nära passagen finns också Köpmannebro småbåtshamn.	
2.16	Lundebo , unikt geologiskt objekt De framträdande moränvallarna nordväst om Lundebo är avlagringar av mellansvenska israndzonen. De skoglösa blockfälten och vallarna ger ett säreget intryck. Det är ett intressant och spännande utflyktsmål. Isälvsbildningar vid Lundebo ingår också i randstråket. Se även Riksintresse för naturvård.	
2.32	Lunnebomossen Se ovan beskrivning av Lunnebomossen under värdefulla våtmarker samt för en liten del av området under Natura 2000.	
2.18	Myresjön , intressanta växter Rik flora i branter, bäckar och myrdråg, bl a förekommer lundskafting. Se också beskrivning nedan under Sjöar.	
2.33 men se 7.6	Ränsliden Se ovan beskrivning av Ränsliden under Lövsskog och det ingår i Odlingsskapslandskap. Ett litet område på 1,5 ha är Naturvårdsavtal, se ovan.	
2.19	Skalåsknatten Från Skalåsknatten som är det mest framträdande kvartsitberget i kommunen har man en storslagen utsikt över Dalformationen landskap och Väner. Skalåsknatten hittar man om man följer Pilgrimsleden från slussen i Nedre Upperudshöljen. Väster om leden hittar du en topp som kallas "Annikas knatte". Det är av stort värde att Skalåsknattens profil bibehålls intakt.	
2.22	Stora Yxesjöområdet , vildmark med rik flora Starkt bruten terräng i området runt Stora och Lilla Yxesjön. Här finns rikkärr med förekomst av bl a sumpnycklar och branter med lundväxter och torrängsväxter. Förekomst av murruta, blodnäva, backvial, sparvicker och vattenmynta. Se också beskrivning nedan under Sjöar.	
2.34	Svanefjorden , unika vetenskapliga kvaliteter Svanefjorden bildar med sin oregelbundna vattenyta en övergång mellan Dalslands sprickdalssjöar och Väner. Sjön är inkörsporten till Dalslands kanal och Dalformationen lerskiffer med en mycket rik flora är vanlig längs stränderna. För beskrivning av Ryr och Svankila se ovan under naturreservat, för Östebo se ovan Natura 2000 samt Björkön se ovan under Biotopskydd. Se också beskrivning nedan under Sjöar.	
2.26	Trollungebyn , högsta kustlinjen Väster om Trollungebyn finns en rad strandbildningar från forna strandlinjer. Partier där osvallad morän avgränsas av ett strandhak är speciellt intressant, för det markerar högsta kustlinjen.	
2.27	Upperud Forsen är omgiven av lummig grönska. Skärgårdsnatur i sjön Spången med mjukt rundade hällar och skär.	
2.29	Åsmule , omväxlande natur med fin växtlighet I lövskogen trivs många fågelarter och i ån förekommer forsärla och strömstare. Förekomst av bl a den rödlistade skogsklockan, murruta och grönvit nattviol. Se även beskrivning ovan Lövsskogar Storån sydost om Tonsberg.	

	Klass 3;	
2.1	Aleskutorna Norr om Hjortens udde ligger ett grunt skärgårdsavsnitt med många holmar och skär kallat Aleskutorna. Området avslutas västerut med de två största öarna Storön och Gåsön. Här finns många kala skär som passar utmärkt för häckande vitfåglar. Se också Våtmarker Sundet mad ovan.	
2.2	Barlindermyren , söder om Barlindermyren, fin växtlokal Förekomst av bl a ramslök och taggbräken.	
2.3	Bredviken Längs Vänerstranden ca 1 km norrut från södra kommungränsen ligger ett relativt orört skärgårdsområde med klippiga stränder kallat Bredviken. Strandavsnittet har flera naturliga hamnar och badvänliga klippstränder.	
2.5	Dalaborgs slottsruin Dalaborgs slottsruin ligger på en udde norr om Dalbergså mynning. Borgen uppfördes 1304 av Magnus Ladulås söner, hertigarna Erik och Valdemar och byggdes då på tidigare ruiner. Hertig Erik hade en idé om att skapa ett eget, västnordiskt rike, ungefär med samma gränser som dagens Västra Götaland. Slänterna på borgkullen är gräsbevuxna och udden är mest bevuxen med hållmarkstallskog.	
2.6	Eliseberg , ängar med orkidéer På den öppna ängsmarken mot Ånimmen förekommer bl a S:t Pers nycklar, brudsporre och nattviol.	
2.7	Enuretjärn , branter med rik flora, på Lianefjället , öster om Erve Vid Enuretjärn på västra delen av Lianefjället finns en rik flora med bl a murruta, murgröna, ängsruta och skogsknipprot. Grottor och jättegrytor finns på bergsryggarna. Landskapet är mycket vackert och vildmarksbetonat.	
2.9	Gärdserudsbäcken , meandrande bäck Ån har sluppit rätning och har många grunda raviner och intakta meanderslingor som berikar landskapet. Se också beskrivning nedan under Sjöar punkt 8.55.	
2.17	Marsjöområdet , sjörikt friluftsområde På bergsplatån öster om Bäckefors finns ett sjösystem med bl a Marsjön och Lysevattnet. Goda badplatser med sandstränder i detta friluftsområde.	
2.20	Skålleruds kyrka , landområde och utflyktsmål Berggrunden är sandsten som ingår i Dalformationen. Skålleruds kyrka omges av lövskog med ädellövträd och en ekskog. Förekomst av bl a nunneört.	
2.21	Stora Olsjön , vildmark med unika geologiska formationer Inom norra Kroppefjällsplatån finns morän- och grusavlagringar som tillhör mellansvenska israndzonen. Ett flertal parallella blockvallar finns här. Vildmarksprägel och relativt ostört fågelliv.	
2.23	Sunnanå , fågelrik skärgård och kärrmark Då cirka hälften av området är reserivat hänvisas till beskrivning Sunnanå naturreservat.	
2.24	Sågeviken , ängsgranskog och rikkärr. I området väster om Sågeviken som är en vik i västra delen av sjön Erve är floran rik. Berggrunden är kloritsten. Förekomst av bl a vårärt, nästrot, underviol, storrans, oxstarr, brunstarr och skärmstarr och sporadiskt påträffas ängsnycklar. Norra delen av området ingår i naturvårdsavtal Hallersbyn, se ovan.	
2.25	Torpesjön , fågelsjö En slättsjö med stora våtängar. Se Torps våtmark ovan. Se också beskrivning nedan under Sjöar.	

2.28	Vena , åravin med fors Frändeforsån skär vid Vena ned till urberget och bildar en mindre fors.	
2.30	Ödegården , alskog och hagmark, väster om Melleruds tätort Sluttning på mellansvenska israndzonen med inslag av träd med imponerande rotsocklar. Under våren är här vid Bröttorp ett hav av vitsippor tillsammans med ett litet bestånd av lundvårlök.	
2.31	Ör , strandängar längs Örsjöns utlopp, kulturlandskap fågelsjön Götesjön Se ovan beskrivning under naturvårdsavtal Örs Prästgård, under Ängs- och hagmarker och under lövskog. Se också beskrivning nedan under Sjöar.	
	Landskap;	
3.1	Backen De nordsydliga ryggarna i Dalformationen ger kulturlandskapet ett karaktäristiskt utseende, såsom vid Backen, där gårdarna ligger på kullarnas krön med böljande välhävdade odlingsmarker nedanför.	
3.2	Framnäs Kuperat landskap med hagmarker och lövdungar.	
3.3	Gunnarsnäs Uppodlat, mjukt kuperat landskap.	
3.4	Säter Småbrutet hävdad odlingslandskap.	
3.5	Tångebyn Lummigt och småkuperat landskap i ett vackert avsnitt av Väg 2218.	
	Länsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram för skirmossa, karta 6	Yta ha
	Kroppefjäll är ett av skirmossans starkare fästen i Sverige. Lokalerna är beskuggade bäckstränder med utströmmande källvatten. För arten gäller hotkategorin Sårbar enligt rödlistan. Länsstyrelsen har föreslaget åtgärder för följande tre kända lokaler, varav alla tre har klassats som prioritet 1.	
4.1	Brömsbäcken/Drågebäcken X6508587 Y1294380	
4.2	Bäck från Elingetjärn X6507963 Y1293922	
4.3	Svarttjärn, bäck till Koljerudstjärn X6505229 Y1291378	

	Botaniskt intressanta områden , karta 6	Yta ha
5.1	Backa , norr om Gunnarsnäs Förekomst av bl a murgröna som blommor och vildkaprifol.	
5.2	Dalslands museum i Upperud Förekomst av bl a odört.	
5.3	Hjärterud, Herrebråten, Edet och vägen mot Havden Förekomst av bl a krissla på alla ställena.	
5.4	Håverud vid Konferensgården Förekomst av bl a knippnejlika.	
5.5	Idala , vid Dalskog Förekomst av bl a gulsippa och naturlig slån.	
5.6	Kvarnkasetjärn , öster om Skalåsknatten Förekomst av bl a bl a ramslök, nästrot, skogsnycklar och eventuellt fortfarande uddbräken.	
5.7	Mölnerud	

	Förekomst av bl a krissla.	
5.8	Nären udde i nordvästra Nären Förekomst av bl a Sankt Pers nycklar, spåstistel, jungfrulin och kattmynta på alvarliknande mark, ca 500 kvadratmeter längs stranden.	
5.9	Svanefjorden vid f d Svanefjordens hotell Förekomst av bl a rödlistad flockarun i rikt bestånd.	
5.10	Tegstjärnet Förekomst av bl a sumpnycklar, mossnycklar, mossviol och kambräken.	

	Naturliga vattenkällor, karta 6	
6.1	Gladers källa också kallad Klara källa vid Gråpälsan söder om OK-stugan, OK Kroppefjäll.	
6.2	Mimers källa vid Rinnen och Skogen, norr om Dals Rostock.	
6.3	Källan i Källhult öster om landsvägen strax innan avtagsvägen mot Grönhult.	
6.4	Källor vid Hult 1:11, 1:12 respektive Hult 1:29 (med omgivande våtmarker) källorna har Biotopskydd se beskrivning ovan.	

	Jätteträd, karta 6	
	Förutom de träd som är naturminnen, se ovan, finns flera mycket stora träd, så kallade jätteträd. Länsstyrelsens och Naturvårdsverkets definition av jätteträd är följande: träd med 1 m diameter (314 cm omkrets) på det smalaste stället under brösthöjd (130 cm över markytan). (Grova jätteträd har en omkrets över 4 meter.)	
7.1	Kolungen På udden tillhörande Ekholmens gård finns ett antal stora ekar.	
7.2	Källingerud , jättegren på 3,4 meter i omkrets och ek 3,8 m i omkrets.	
7.3	Mörttjärns naturreservat Norr om sjön vid Högfjällskyrkan växer stora balsampopplar.	
7.4	Ramslökedalen Här finns några stora träd i rasbranterna.	
7.5	Ryr naturreservat , under 2005 inventerades 95 st skyddsvärda lövträd med rödlistade arter eller boträd. Några var jätteträd.	
7.6	Ränsliden Här finns några stora ädellövträd.	
7.7	Åsnebyn Här finns bl a några stora ekar.	
7.8	Örs prästgård Vid kanten av Örsjön växer några stora ekar.	
7.9	Paradiset, Gerdsrud En väl synlig jätteek som ses när man åker E45 strax söder om Melleruds tätort. Trädet som beskars 2009 av arborister (trädvårdare) sträcker sin stora krona över bägge körfälten på E45.	

	<p>Kompletterande sjöbeskrivning över 51 sjöar större än 5 ha och över de 3 vattensystemen Upperudsälven, Holmsån respektive Dalbergså samt lite om Väneren, karta 6</p> <p>För de sjöar och vattendrag som finns med som vattenförekomster i Vattenmyndigheternas register VISS (VattenInformationsSystem Sverige) <u>anges Ekologisk status nedan</u>. I Melleruds kommun har 11 av 16 sjöar samt 11 av 28 vattendrag klassats år 2009 med God ekologisk status, vilket innebär den totala sammanvägda statusen. Orsaken till att ca hälften av sjöarna och vattendragen inte uppnår God ekologisk status 2009 och inte heller förväntas uppnå God status till år 2015 är framför allt övergödning, vandringshinder, regleringar eller försurning. Tiden för att uppnå God ekologisk status har därför förlängts till år 2021, där det är aktuellt, i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram. Sett bara till den kemiska statusen så har alla sjöar som är vattenförekomster i Melleruds kommun Måttlig status, p g a sannolikt höga halter av kvicksilver och risken är stor att sjöarna inte heller år 2015 uppnår god kemisk status. Ytterligare undersökningar behövs beträffande biologi, fysisk påverkan och vattenkemi för en del vattenförekomster.</p> <p>Naturvärdesklass I, II eller III samt 0, där I är särskilt högt naturvärde, II högt naturvärde, III naturvärde i övrigt och 0 ringa värde, anges för de 19 sjöar som har sitt utlopp i Melleruds kommun och som klassats av Länsstyrelsen i Älvsborgs län. Denna klassning och närmare beskrivning beträffande biologisk funktion gjordes i Länsstyrelserapporten Sjöar i Älvsborgs län norra delen, beskrivning och naturvärdesbeskrivning, rapport 1989:8 och <u>redovisas nedan för aktuella sjöar</u>.</p> <p>Melleruds kommun lät analysera bl a pH och alkalinitet 1982 samt 1994 och klassade 50 sjöar (över 5 ha med utlopp i kommunen) efter buffertkapacitet (d v s förmågan att motstå försurning vilken mättes i enheten alkalinitet). Utifrån denna buffertkapacitet klassificerades sjöarna från klass 1 mycket god buffertkapacitet - klass 5 ingen eller obetydlig buffertkapacitet. Under 1994 gjordes också analyser från ca 50 sjöar beträffande näringshalter, mätt i totalfosfor och totalkväve. Vattenöversikt 1987 för Melleruds kommun beskriver ingående varje sjö och innehåller den rangordning som gjordes 1982 av Miljö- och hälsoskydds-nämnden (förkortat till MHN), där sjöarna gavs poäng och rangordnades från sjö nr 1 (högst poäng) – nr 50 (lägst poäng). Analyser skulle behöva göras på nytt. Sjöinventeringarna behöver uppdateras till nuläget. <u>Nedan redovisas buffertkapacitet och vilket nummer varje sjö fått i nämnda rangordning</u> och den kommentar som finns till rangordningen.</p>	Yta ha
8.1	<p>Bodanesjön, Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogssjö. Låg buffertkapacitet men sjön kalkas regelbundet. Sjön är oreglerad. Maxdjup 12 m. Sjön har en hög biologisk funktion utan rariteter. Fiskarter gädda, ruda, mört, abborre samt elritsa (i bäcken). Sjön är en presumtiv öringlokal och det finns öring i tilloppsbäcken. LST Naturvärdesklass 0. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 20 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, sjön är svartlistad p g a kvicksilverhalt i gädda (troligen kom kvicksilvret från luftnedfall, svartlistningsbegreppet finns ej längre), enstaka kräftor (stämmer fortfarande för det finns enstaka flodkräftor i sjön och ner</p>	0,311 km ² vilket motsvarar 31,1 hektar

	till Koljerudstjärnet, vattensystemet nedströms Koljerudstjärnet drabbat av kräftpest för några år sedan och det har skett återinplantering i Stampån av flodkräfta 2009), skyddsvärd fauna i/vid sjön, kalkning. X651242 Y129513	
8.2	Båttjärn , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Näringsfattig skogssjö. Låg buffertkapacitet men Livarebosjön som ligger uppströms kalkas regelbundet. Sjön är oreglerad. Maxdjup 3 m. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 41 av 50 med kommentar: mindre än 2,5 km från tätort, sjön är svartlistad p g a kvicksilverhalt i gädda och abborre (troligen kom kvicksilvret från luftnedfall, svartlistningsbegreppet finns ej längre), tidigare kräftvatten, till viss del intressant flora och fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,12 km ²
8.3	Dalsjön , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Sjön har samma vattennivå som Väneren med ett stort antal hus längs västra och norra stranden samt järnväg öster om sjön. Tillstånd behövs för anläggande av bad-, disk- och tvättavlopp (normalt krävs annars anmälan). Relativt god buffertkapacitet och är inte försurad. Sjön är oreglerad men sluss finns vid tilloppet. Maxdjup 6 m. Förekommande fiskarter är ål, lake, gädda, mört, brax, sutare, abborre och gös. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN 1982 nr 11 av 50 med kommentarer: väg fram till sjön, anläggning för friluftslivet, kanot- och småbåtsled, kräftvatten (det är okänt hur det är nu), område med högt naturvärde, till viss del intressant flora och fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,66 km ²
8.4 mark -eras 4.2 på karta 6	Elingetjärn , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Näringsfattig skogssjö. Låg buffertkapacitet. Sjön är oreglerad. Maxdjup okänt. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 47 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i mycket liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (gädda, abborre och mört), område med högt naturvärde, till viss del intressant flora och fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,08 km ²
8.5	Erve , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: God , ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG) och ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG), dock inga övergödningssproblem, God buffertkapacitet, sjön är inte försurad och har låga halter av näringsämnen. Förekomst av flodkräfta indikerar goda biologiska förhållanden. 4 glacialmarina relikter har noterats Mysis relicta, Pontoporeia affinis, Limnocalanus macrurus samt hornsimpa. Kända fiskarter är ål, siklöja, nors, gädda, sutare, benlöja, mört, hornsimpa, stensimpa och abborre. Erve är lokal för häckande storlom och fiskgjuse samt näringsökande smålom. Sjön har sammanfattningsvis mycket hög biologisk funktion, med en hög biologisk mångfald. Sjön är oreglerad men sänkt 1,8 m omkring år 1870. <u>Maxdjup 40 m</u> (kommunens djupaste sjö). LST Naturvärdesklass 1 . Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN till nr 14 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, fiske i liten utsträckning, kräftvatten, skyddsvärt område, skyddsvärd reliktförekomst och skyddsvärd flora och fauna i/vid sjön. X653041 Y130112	5,01 km ²
8.6	Funnebotjärnet , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Tämligen näringsfattig skogssjö i närheten av motorsportbana. Relativt god buffertkapacitet och är inte försurad. Sjön är oreglerad. Maxdjup 3 m. Förekommande fiskarter är, gädda, mört, och abborre. Strandskydd 100 m.	0,19 km ²

	Rangordnad av MHN till nr 35 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i liten utsträckning, kräftor förekommer (det är okänt hur det är nu), skyddsvärd fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	
8.7	Glycksjön , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: God , ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG) och ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG), dock inga övergödningssproblem, God buffertkapacitet, sjön är inte försurad och har låga halter av näringsämnen. Förekomst av flodkräfta indikerar goda biologiska förhållanden. Förekommande fiskarter är, gädda, mört, och abborre. Sjön är oreglerad. Maxdjup 17 m. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 22 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, nära tätort, lokal badplats, fiske i liten utsträckning, tidigare kräftvatten, vackert landskap, mindre intressant flora och fauna i/vid sjön. X652950 Y130404	0,40 km ²
8.8 mark -eras 2.17 på karta 6	Gäddetjärnet , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Näringsfattig skogssjö. Låg buffringskapacitet. Sjön är oreglerad. Maxdjup okänt. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 44 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (gädda, abborre och mört), skyddsvärt område, mindre intressant flora och fauna i/vid sjön. X652679 Y129483	0,06 km ²
8.9 mark -eras 2.8 på karta 6	Gösjön , Holmsåns vattensystem, Ekologisk status: Måttlig. Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2015 . Näringsrik slättsjö. Näringsämnen och klorofyll vilka tyder på eutrofieringsproblem. Totalfosforhalten på enmetersnivån ofta dubbelt så hög som i ytan vilket kan tyda på att näringsämnen i hög grad återcirkuleras från bottensedimentet. Sjön är oreglerad men flera sjösänkingsföretag har ägt rum och sjöns yta har sänkts < 2 m. Ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG). Ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG). God buffertkapacitet och är ej försurad. Maxdjup 1,6 m. Hög biologisk funktion med vissa rariteter. Bland häckande fåglar noteras bläsand, brunand och gräshoppsångare. Sjön har stor betydelse som rastlokal för änder. Förekommande fiskarter är ål, gädda, sutare, björkna, brax, sarv, mört, abborre och ev gös. Vegetationen är ett hinder för att gös från Väneren kan vandra upp till lekområdena i Nären. Blomvass, småkaveldun, stor andmat, krusnate och sjöranunkel har noterats. LST Naturvärdesklass I . Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN till nr 20 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, fågeltorn och iordningställd rastplats, fiske i mycket liten omfattning, tidigare kräftvatten, område med högt naturvärde, skyddsvärd flora och fauna i/vid sjön. X651686 Y130685 Se även beskrivning ovan Riksintresse Gösjön.	0,35 km ²
8.10	Götesjön , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Näringsrik slättsjö. God buffertkapacitet och är ej försurad. Sjön är oreglerad. Maxdjup 1,5 m. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 32 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, fiske i mycket liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (abborre), skyddsvärt område, skyddsvärd fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,15 km ²
8.11	Högesjön , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Näringsfattig skogssjö. Låg buffringskapacitet men sjön kalkas regelbundet. Sjön är oreglerad. Maxdjup 19 m. Förekommande fiskarter är gädda, abborre, mört, löja, nors, gers, sutare och öring. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 11 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, fiske i liten utsträckning, kräftvatten (det är okänt hur det är nu), område med	0,29 km ²

	högt naturvärde, skyddsvärd flora i/vid sjön, kalkning. X651490 Y129594	
8.12	Höljesjön , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Tämligen näringsfattig skogssjö. God buffertkapacitet och är ej försurad. Sjön är reglerad. Maxdjup 12 m. Förekommande fiskar är abborre och mört. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 29 av 50 med kommentar: mindre än 2,5 km från tätort, fiske i mycket liten utsträckning, tidigare kräftvatten, område med högt naturvärde, till viss del intressant fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,12 km ²
8.13 mark -eras 2.10 på karta 6	Kabbsjön , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: God , ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG) och ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG), dock inga övergödningsproblem, God buffertkapacitet, sjön är inte försurad och har låga halter av näringsämnen. Sjön är reglerad men det finns inget underlag som visar hur det påverkar sjön. Vattenståndsreglering sker precis uppströms sjön. Sjösenkningsföretag har ägt rum och sjöns yta har sänkts < 2 m, alt. utloppet är modifierat i något annat syfte (t.ex. vattenkraft). Regleringspåverkan behöver undersökas och det finns risk att sjön inte klarar kraven för god status 2015. Syrgas klassificering: måttlig. Maxdjup 22 m. Biologisk mångformighet tämligen hög främst p g a artrik fiskfauna: ål, öring, siklöja, nors, gädda, benlöja, sutare, mört, stensimpa, gers, gös och abborre. Reliktarterna Mysis relicta, och Limnocalanus macrurus förekommer samt ev Pontoporeia affinis. LST Naturvärdesklass II . Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN 1982 till nr 5 av 50 med kommentarer: väg fram till sjön, nära tätort, fiske förekommer ofta, fiskekortsförsäljning, öring- och kräftvatten (drabbad av kräftpest för några år sedan men det har skett återinplantering av flodkräfta 2009), område med högt naturvärde, skyddsvärd reliktförekomst, recipient för kommunalt avloppsvatten. X651519 Y129667	2,2 km ²
8.14 mark -eras 7.1 på karta 6	Kolungen , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: God , ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG) och ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG), eventuellt övergödningsproblem bör kontrolleras. Näringsrik slättsjö. God buffertkapacitet, sjön är inte försurad. Sjön är oreglerad. Sjösenkningsföretag har ägt rum och sjöns yta har sänkts < 2 m, alt. utloppet är modifierat i något annat syfte (t.ex. vattenkraft). Hög biologisk funktion men inga speciella rariteter. Kända fiskarter är ål, gädda, sutare, ruda, björkna, brax, sarv, mört, lake, gers, benlöja, gös och abborre. Blomvass, småkaveldun, stor andmat, krusnatet och sjöranunkel har noterats. Maxdjup 5,5 m. LST Naturvärdesklass III . Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN till nr 10 av 50 med kommentar: mindre än 2,5 km från tätort, fiske förekommer ganska ofta, fiskekortsförsäljning, kräftvatten (det är okänt hur det är nu), område med högt naturvärde, skyddsvärd flora och fauna i/vid sjön. X651327 Y130176	1,50 km ²
8.15 mark -eras 1.4 på karta 6	Korinterudstjärnet , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Tämligen högt näringsinnehåll noterat för denna skogssjö. God buffertkapacitet och är ej försurad. Sjön är oreglerad. Maxdjup 12,6 m. Förekommande fiskar är gädda, abborre och mört. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 27 av 50 med kommentar: mindre än 2,5 km från tätort, fiske i liten utsträckning, tidigare kräftvatten, område med högt naturvärde, mindre intressant flora och fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,16 km ²
8.16	Kotjärnet , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Näringsfattig skogs- och myrsjö. Låg buffertkapacitet. Sjön	0,05 km ²

	är oreglerad. Maxdjup okänt. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 41 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i mycket liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (gädda och abborre), skyddsvärd fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	
8.17	Kroktjärnet , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Tämligen näringsfattig skogssjö. Tämligen låg buffertkapacitet. Sjön är oreglerad. Maxdjup okänt. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 44 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i mycket liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (gädda, abborre och mört), skyddsvärt område, mindre intressant flora och fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,1 km ²
8.18 mark- eras 5.6 på karta 6	Kvarnkasetjärn , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Näringsfattig skogssjö. Låg buffertkapacitet. Sjön är oreglerad. Maxdjup 14,5 m. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 32 av 50 med kommentar: mindre än 2,5 km från tätort, fiske i liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (ål, gädda, abborre, brax och mört), område med högt naturvärde, mindre intressant flora och fauna i/vid sjön. X654601 Y127271	0,07 km ²
8.19	Havdestjärnet , Holmsåns vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Tämligen näringsrik sjö. God buffertkapacitet och är ej försurad. Maxdjup är okänt. Förekommande fiskarter är, gädda, mört och abborre. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 39 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, fiske i mycket liten utsträckning, tidigare kräftvatten, till viss del intressant flora och fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,17 km ²
8.20	Köttsjön , Holmsåns vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Tämligen näringsfattig skogssjö. Mycket god buffertkapacitet och är ej försurad. Maxdjup 15,7 m. Hög biologisk funktion. Glacialmarina relikter som noterats är Pallacea quadrispinosa (sällsynt i landet) och Pontoporeia affinis, ev förekommer också Limnocalanus macrurus. Grovnte förekommer. Förekomst av "algkuler" som är sällsynta i landets sjöar, har tyvärr ej artbestämts. Kända fiskarter är gädda, mört och abborre, benlöja, gers, sutare, kvidd, stensimpa och simpa vilket troligen är bergsimpa. LST Naturvärdesklass III . Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 16 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, fiske i liten utsträckning, tidigare kräftvatten, område med högt naturvärde, skyddsvärd reliktförekomst och skyddsvärd flora i/vid sjön. X652166 Y130219	0,27 km ²
8.21	Lilla Kolungen , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Näringsrik slättsjö. God buffertkapacitet och är ej försurad. Maxdjup 2 m. Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN till nr 19 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i liten utsträckning, fiskekortsförsäljning, Fler än 5 noterade fiskarter (gädda, abborre, mört, sarv, brax, ål, lake, sutare, björkna och ruda), område med högt naturvärde, skyddsvärd fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,22 km ²
8.22 mark- eras 2.22 på karta 6	Lilla Yxesjön , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Näringsfattig skogssjö. Relativt god buffertkapacitet och är ej försurad. Förekommande fiskarter är siklöja, gädda, abborre och mört. Maxdjup är okänt. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 22 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i liten utsträckning, kräftvatten (det är okänt hur det är nu) område med högt naturvärde, skyddsvärd flora i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,07 km ²
8.23	Lillesjön , Dalbergså vattensystem, med utlopp till Kabbosjön,	0,06 km ²

	Ekologisk status: ej klassad i VISS. Tämligen näringsfattig skogssjö. Låg buffertkapacitet men Högesjö 300 m uppströms kalkas regelbundet. Förekommande fiskarter är gädda, abborre, sutare och mört. Sjön är oreglerad. Maxdjup 6 m. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 29 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i mycket liten utsträckning, tidigare kräftvatten, område med högt naturvärde, mindre intressant flora och fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	
8.24	Lillesjön , Upperudsälvens vattensystem, ligger väster om Åklång, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogssjö. Låg naturlig buffertkapacitet men sjön kalkas regelbundet. Sjön är oreglerad. Maxdjup 10,5 m. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 22 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, fiske i liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (gädda, abborre och mört), område med högt naturvärde och skyddsvärd fauna i/vid sjön. X652811 Y130320	0,26 km ²
8.25	Livarebosjön , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogssjö i närheten av bergtäkt. Låg naturlig buffertkapacitet men sjön kalkas regelbundet. Sjön är oreglerad. Maxdjup 13,5m. Förekommande fiskarter är regnbåge, gädda och mört. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 22 av 50 med kommentar: mindre än 2,5 km från tätort, iordningställd rastplats, fiske i liten utsträckning, fiskekortsförsäljning, tidigare kräftvatten, mindre intressant flora och fauna i/vid sjön, kalkas. X652872 Y130503	0,15 km ²
8.26	Långetjärn , (kallas också Skiffertjärn) Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogssjö. God buffertkapacitet och är ej försurad. Sjön är oreglerad. Maxdjup 17,6 m. Tidigare har skiffer brutits i och vid sjön. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 18 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, nära tätort, fiske i liten utsträckning, sparsamt med kräftor (det är okänt hur det är nu) område med högt naturvärde, skyddsvärd fauna i/vid sjön. Fiskar som förekommer gädda, abborre och mört. X651491 Y129861	0,14 km ²
8.27 mark -eras 2.18 på karta 6	Myresjön , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogssjö. Låg naturlig buffertkapacitet men sjön kalkas regelbundet. Sjön är oreglerad. Maxdjup 10,7 m. Sjön har en hög biologisk funktion utan rariteter. Förekommande fiskarter gädda, mört samt abborre och sjön är en presumtiv öringlokal för tidigare fanns det öring. LST Naturvärdesklass 0. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN 1982 nr 14 av 50 med kommentarer: väg fram till sjön, iordningställd eldstad, fiske förekommer i liten utsträckning, fiskekortsförsäljning, tidigare öringvatten, område med högt naturvärde, skyddsvärd reliktförekomst, till viss del intressant flora och fauna i/vid sjön. X650694 Y129238	0,13 km ²
8.28	Nedre Strussåstjärnet , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogssjö. Låg buffertkapacitet. Sjön är oreglerad. Maxdjup 17,7 m. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 35 av 50 med kommentar: mindre än 2,5 km från tätort, fiske i mycket liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (gädda, abborre och mört), område med högt naturvärde, till viss del intressant flora i/vid sjön. X651540 Y129830	0,08 km ²
8.29 mark -eras 5.8	Nären , Holmsåns vattensystem, Ekologisk status: Måttlig. Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2015. Övergödd sjö i odlingsbygd, ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG). Ligger inom avloppsvattenkänsligt	3,17 km ²

<p>på karta 6</p>	<p>område enligt direktiv (91/271/EEG). Tillstånd behövs i området runt Nären för anläggande av bad-, disk- och tvättavlopp (normalt krävs annars anmälan), eftersom Nären har övergödningssproblem. Sjön är oreglerad men möjligen påverkad av regleringsdamm med kraftstation uppströms sjön. Sjösänkingsföretag har ägt rum och sjöns yta har sänkts < 2 m, Syrgas klassificeras som otillfredställande. Stabila pH-värden och alkalinitetsvärden (buffertkapacitet), sjön är därmed inte försurad. Inom denna vattenförekomstavrinningsområde finns få eller inga källor för prioriterade kemiska ämnen och andra miljögifter. Maxdjup 17,7 m. Hög biologisk funktion med bl a glacialmarina relikten Pallacea quadrispinosa. Kända fiskarter är ål, gädda, sutare, björkna, benlöja, brax, sarv, mört, id, nissöga (i utloppsån) gers, abborre, lake, stensimpa, gös och ev nors. Förekommande växter är bl a krypfloka och smalkaveldun. LST Naturvärdesklass III. Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN till nr 7 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, kommunal badplats (sköts numer privat och är inte längre kommunal badplats), fiske förekommer ofta, fiskekortförsäljning, fler än 5 noterade fiskarter, tidigare riklig förekomst av kräftor (numer riklig förekomst av signalkräfter), vackert landskap samt lundområde, reliktförekomst och skyddsvärd flora och fauna i/vid sjön. X651834 Y130678</p>	
<p>8.30</p>	<p>Näsölen, Holmsåns vattensystem, Ekologisk status: Måttlig. Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2015. Näsölen är ordinarie vattentäkt och vattenverkets namn är Sverkersbyn. Ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG). Ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG). Sjösänkingsföretag har ägt rum och sjöns yta har sänkts <2 m och utloppet går genom damm och ett vattenkraftverk. Sjön regleras med en alltför snabb avtappning på våren som medför torrlagda stränder till skada för fiskreproduktionen. Stabila pH-värden och alkalinitetsvärden (buffertkapacitet), sjön är därmed inte försurad. Maxdjup 27 m. Mycket hög biologisk funktion med vissa rariteter bl a har fyra glacialmarina relikter noterats Mysis relicta, Limnocalanus macrurus, Pallacea quadrispinosa och Pontoporeia affinis. Kända fiskarter är siklöja, öring, nors, benlöja, sutare, gädda, mört, hornsimpa, stensimpa, abborre, gers, gös samt Vätternröding. Det finns signalkräfta i sjön. LST Naturvärdesklass II. Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN till nr 1 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, nära tätort, fiske förekommer ofta, fiskekortförsäljning, öringvatten, område med högt naturvärde, skyddsvärd reliktförekomst och skyddsvärd flora och fauna i/vid sjön, kommunal vattentäkt. X652090 Y130335</p>	<p>3,31 km2</p>
<p>8.31</p>	<p>Ransbergstjärn, Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Ganska näringsrik skogssjö, God buffertkapacitet och är ej försurad. Sjön är oreglerad. Maxdjup 3 m. Strandskydd 100 m. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 41 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, fiske i liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (karp och sutare), mindre intressant flora och fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända</p>	<p>0,22 km2</p>
<p>8.32</p>	<p>Rännen, Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: God, ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG) och ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG), dock inga övergödningssproblem. God buffertkapacitet, sjön är inte försurad och har låga halter av näringsämnen. Förekomst av flodkräfta indikerar goda biologiska förhållanden. Stylstarr har noterats. Förekommande fiskarter är ål,</p>	<p>0,46 km2</p>

	gädda, mört och abborre. Sjön är oreglerad. Maxdjup 23 m. LST Naturvärdesklass 0. Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN till nr 16 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, fiske i liten utsträckning, kräftvatten, område med högt naturvärde och skyddsvärd fauna i/vid sjön. X652822 Y129972	
8.33	Sked tjärn , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogssjö. Låg buffertkapacitet men sjön kalkas regelbundet. Sjön är oreglerad. Maxdjup 11,4 m. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 32 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, nära tätort, fiske i mycket liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (abborre), område med högt naturvärde, mindre intressant flora och fauna i/vid sjön. X652822 Y129972	0,09 km ²
8.34 mark -eras 2.27 på karta 6	Spången , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: God i VISS. Läs kommentar och beskrivning nedan under Svane fjorden. Tämmligen näringsfattig sjö i Dalslands kanalsystemet med hög biologisk funktion. Fiskodling finns i Upperudshöljen som ligger uppströms. God buffertkapacitet. Vattenståndsreglering sker precis uppströms Spången i Upperud. Maxdjup 7 m. LST Naturvärdesklass II. Förekommande fiskarter i Spången är ål, öring, regnbåge, sik, siklöja, nors, gädda, sutare, asp, benlöja, brax, mört, id, nissöga, lake, stensimpa, gers, gös och abborre. Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN till nr 9 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, ligger nära tätort, anläggning för friluftslivet, kanot- och småbåtsled, sjön är svartlistad p g a kvicksilverhalt i gädda och abborre (svartlistningsbegreppet finns ej längre), kräftvatten (det är okänt hur det är nu), fiske i liten utsträckning, område med högt naturvärde, skyddsvärd flora och fauna i/vid sjön. X652208 Y130911	1,19 km ²
8.35	Stora Gårkätteln , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogssjö. Låg buffertkapacitet och sjön kalkades 1982 varefter regnbåge inplanterades. Sjön kalkas inte numer men Livarebosjön som ligger precis uppströms kalkas regelbundet. Mindre damm finns vid utloppet. Maxdjup 13,5 m. Förekommande fiskarter är regnbåge och abborre. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 29 av 50 med kommentar: mindre än 2,5 km från tätort, fiske i liten utsträckning, fiskekorts försäljning, tidigare kräftvatten, inplanterad regnbåge, mindre intressant flora och fauna i/vid sjön, kalkades 1982. X652812 Y130493	0,09 km ²
8.36	Stora Krokevattnet , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogssjö. Relativt god buffertkapacitet och är ej försurad. Sjön är oreglerad. Maxdjup är okänt. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 44 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, fiske i mycket liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (gädda, abborre och mört), mindre intressant flora och fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,10 km ²
8.37	Stora Stentjärnet , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogssjö. Relativt god buffertkapacitet och är ej försurad. Sjön är oreglerad. Maxdjup är okänt. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 50 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i mycket liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter, mindre intressant flora och fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,11 km ²
8.38 mark -eras	Stora Yxesjön , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogssjö. Relativt låg buffertkapacitet. Maxdjup är okänt. Förekommande fiskarter gädda,	

2.22 på karta 6	siklöja, mört samt abborre och sjön är en presumtiv öringlokal för tidigare fanns det öring. Det finns en notering om kräftor men det är okänt hur det är nu. Strandskydd 100 m. MHN hade inte med Ånimmen i sin rangordning 1982. Det kan ändå nämnas att sjön har otillgängligt läge, tre kommuner har gränser i sjön Melleruds, Färgelanda och Bengtsfors kommuner, troligen förekommer fiske i liten utsträckning, troligen finns skyddsvärd flora och fauna i/vid sjön. X651979 Y129111	
8.39	Stora Örlevattnet , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Näringsfattig skogssjö. Låg buffringskapacitet. Sjön är oreglerad. Fiskarter som förekommer är gädda, abborre och mört. Maxdjup 17 m. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 27 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i liten utsträckning, kräftvatten (det är okänt hur det är nu) område med högt naturvärde, till viss del intressant flora och fauna i/vid sjön. X651736 Y129276	0,18 km ²
8.40	Svalsjön , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: ej klassad. Kolla i VISS! . Näringsfattig skogssjö. Låg buffringskapacitet men sjön kalkas regelbundet. Sjön är oreglerad. Maxdjup 13,1 m. Förekommande fiskarter är gädda, abborre och mört. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 35 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, närhet till tätort, fiske i liten utsträckning, tidigare kräftvatten, mindre intressant flora och fauna i/vid sjön, kalkas. X652947 Y130435	0,305 km ²
8.41 mark -eras 2.34 på karta 6	Svanefjorden, Östebosjön och Spången , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status för dessa 3 sjöar: God , ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG) och ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG), dock inga övergödningssproblem. Vattenkemin verkar god och vattenförekomsten Svanefjorden har vattenutbyte med Väneren (inom Vänerens högsta regleringsamplitud) vilket borde upprätthålla den goda kvaliteten. Totalfosforhalten uppfyller kraven för hög status enligt data för utloppet. God buffertkapacitet, sjön är inte försurad och har låga halter av näringsämnen. Mycket hög biologisk funktion i alla sjöarna med förekomst av rariteter bl a förekommer möjligen relikarten Limnocalanus macrurus.. Långnate, smalkaveldun, slokstarr och sjöranunkel har noterats. Kända fiskarter i Svanefjorden är ål, öring, sik, siklöja, nors, gädda, sutare, asp, benlöja, brax, mört, id, nissöga, lake, stensimpa, gers, gös och abborre. Sjöarna är oreglerade men reglering sker uppströms vid Upperud. I en del av Svanefjordens utlopp finns en slussled. Maxdjup Svanefjorden 8 m, Östebosjön 32 m och Spången 7 m. LST Naturvärdesklass II . Strandskydd 200 m i Svanefjorden utom för den del som kallas Rysjön som har 100 m. Rangordning av MHN 1982: Svanefjorden nr 7 av 50, Östebosjön nr 5 av 50 och Spången nr 9 av 50, alla med ungefär samma kommentarer: väg fram till sjön, anläggningar för friluftslivet, kanot- och småbåtsled, fiske i liten utsträckning, svartlistade p g a kvicksilverhalt i gädda och abborre (svartlistningsbegreppet finns ej längre) , kräftvatten (det är okänt hur det är nu), område med särskilt högt naturvärde, skyddsvärd relikförekomst (gäller Östebosjön) och skyddsvärd flora och fauna i/vid respektive sjö. X652208 Y130911	12,12 km ² varav Svanefjorden 4,9 Östebosjön 5,99 och Spången 1,19 km ²
8.42	Sälldalstjärn , Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Tämligen näringsfattig skogssjö i närheten av bergtäkt. Tämligen låg buffringskapacitet. Sjön är oreglerad. Maxdjup är okänt. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 47 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (gädda, abborre, brax och mört),	0,08 km ²

	mindre intressant flora och fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	
8.43 mark -eras 2.10 på karta 6	Teåkersjön , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: God , ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG). ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG). Dock inga övergödningssproblem, har stabila pH-värden respektive alkalinitetsvärden (god buffertkapacitet). Mycket hög biologisk funktion bl a har noterats två glacialmarina relikter Mysis relicta och Limnocalanus macrurus och fiskarter som nejonöga, ev ål, öring, siklöja, nors, gädda, sutare, benlöja, elritsa, mört, abborre, stensimpa, och ev gös. Sjön ej sänkt men reglerad. Maxdjup 26 m. Flodpärlmussla uppströms dels i Teåkersälven och dels i Stommebäcken i stora mängder. LST Naturvärdesklass II . Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN 1982 nr 2 av 50 med kommentarer: väg fram till sjön, nära tätort, iordningställd rastplats, fiske förekommer ofta, fiskekortsförsäljning, öring- och kräftvatten (drabbad av kräftpest för några år sedan), område med högt naturvärde, skyddsvärd reliktförekomst, skyddsvärd flora och fauna i/vid sjön. X651741 Y129436	4,18 km ²
8.44 mark -eras 2.25 på karta 6	Torpesjön , Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Näringsrik slättsjö. God buffertkapacitet och är ej försurad. Sjön är oreglerad men våtmarken intill är delvis invallad och regleras som vintervåtmark. Maxdjup 2,5 m. Rangordnad av Strandskydd 100 m. MHN till nr 38 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i mycket liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (stensimpa och abborre), skyddsvärd område p g a rikt fågelliv, skyddsvärd fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända	0,19 km ²
8.45 mark -eras 2.27 på karta 6	Övre och Nedre Upprudshöljen , Upprudsålvens vattensystem, inga övergödningssproblem. Ekologisk status: ej klassad i VISS . God buffertkapacitet, sjöarna är inte försurade. Den biologiska mångformigheten är hög främst p g a att fiskarterna är 16 st ål, öring, regnbåge, sik, siklöja, nors, gädda, benlöja, brax, id, mört, nissöga, lake, stensimpa, gers, gös och abborre. Sjöarna regleras vid kraftstationen i Upprud och vandringshinder finns också i inloppet genom slussleden vid Akvedukten i Håverud. Kommunens enda fiskodling ligger i Övre Upprudshöljen. Maxdjup 24 m. LST Naturvärdesklass III . Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN 1982 nr 11 av 50 med kommentarer: väg fram till sjön, nära tätort, kanot- och småbåtsled, kräftvatten (det är okänt hur det är nu) område med högt naturvärde, skyddsvärd flora och fauna i/vid sjön, recipient för kommunalt och industriellt avloppsvatten. X652570 Y130530	Övre U 0,34 km ² och Nedre U är 0,59 km ²
8.46	Vandringstjärn , Holmsåns vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS . Näringsfattig skogssjö. Låg buffertkapacitet. Biologiska funktionen är liten och rariteter saknas. Fiskarter som förekommer är gädda, mört och abborre. Sjön är oreglerad men det finns ett damme som utgör vandringshinder vid sjöns utlopp. Maxdjup 9 m. LST Naturvärdesklass 0 . Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 22 av 50 med kommentar: väg fram till sjön, fiske i liten utsträckning, tidigare kräftvatten, område med högt naturvärde och skyddsvärd flora i/vid sjön. X652262 Y130167	0,13 km ²
8.47	Vänern - Dalbosjön , Göta älv vattensystem, Ekologisk status: God , ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG). ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG). Dalbosjön har varken försurnings eller övergödningssproblem i dag. Mycket hög biologisk funktion, beskrivs närmare i annan litteratur, t ex Årstidskrifterna från Vänerns	Sjöns yta är 2014 km ²

	<p>vattenvårdsförbund. Syrgas: hög status. Siktdjupet vid Megrundet ligger på 4-5 meter vilket motsvarar hög status för vattenförekomsten. Inom denna vattenförekomsts avrinningsområde finns få eller inga källor för prioriterade ämnen och andra miljögifter och det är därför inte sannolikt att vattenförekomsten har problem med miljögifter. Eventuellt kan påverkan av tungmetaller från markläckage finnas. I vattenförekomsten förekommer Ullhandskrabba. Det kan inte uteslutas att arten genom konkurrens och predation påverkar förekomsten av inhemska arter. Krabban är även andra mellanvärd för lungmask som sprids till däggdjur, inklusive människan. Strandskydd 300 m. Se också beskrivning i kap Naturen i Melleruds kommun i naturskyddsprogrammets bakgrundsdel. X651621 Y133038, utloppet av Vätern: X653399 Y135466</p>	
8.48 mark -eras 7.4 på karta 6	<p>Åklång, Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: God, ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG) och ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG), dock inga övergödningproblem, data från utloppet visar på mycket låga totalfosforhalter. Förekomst av flodkräfta indikerar goda förhållanden. God buffertkapacitet, sjön är inte försurad. Den biologiska funktionen är hög men det saknar rariteter. Slokstarr har noterats och kända fiskarter är nejonöga, ål, öring, sik, siklöja, nors, gädda, benlöja, brax, mört, elritsa, sarv, lake, stensimpa, gers och abborre. Glacialrelikten Pallacea quadrispinosa förekommer och möjligen också Limnocalanus macrurus. Sjön regleras med en regleringsamplitud <1 m (0,97) och en slussled Akvedukten i Håverud samt en kraftstation finns i utloppet. Maxdjup 35 m. Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN 1982 nr 4 av 50 med kommentarer: väg fram till sjön, nära tätort, kanotled, kommunal badplats, kräftvatten (hur är det nu?), område med särskilt högt naturvärde, skyddsvärd relikförekomst och skyddsvärd flora och fauna i/vid sjön. LST Naturvärdesklass III X652711 Y130383</p>	1,66 km ²
8.49 mark -eras 2.6 på karta 6	<p>Ånimmen, Knarrbyåns vattensystem, Ekologisk status: God, ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG) och ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG), Sjön regleras med en regleringsamplitud < 1 m, men inte på sådant sätt att det i nuläget motiverar sänkt status. Sjön har utlopp både mot Östebosjön i Upperudsälvens vattensystem genom slussar och mot Vätern. Sjön har inga övergödningproblem. God buffertkapacitet, sjön är inte försurad. Den biologiska mångformigheten är tämligen hög främst p g a att fiskarterna är många ål, öring, sik, siklöja, nors, gädda, sutare, benlöja, braxen, mört, lake, stensimpa, gös och abborre. Glacialrelikten Pallacea quadrispinosa och Limnocalanus macrurus förekommer och möjligen också Mysis relicta och Pontoporeia affinis. Maxdjup 33 m. LST Naturvärdesklass II. Strandskydd 200 m. MHN hade inte med Ånimmen i sin rangordning 1982. X652611 Y131035</p>	0,16 km ²
8.50	<p>Åsmulesjön, Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogs- och myrsjö. Låg eller ingen buffringskapacitet. Sjön är oreglerad. Förekommande fiskar är gädda, abborre, mört och öring. Maxdjup är okänt. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 39 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i mycket liten utsträckning, tidigare förekomst av kräftor, till viss del intressant fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända</p>	0,07 km ²
8.51	<p>Örletjärnet, Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: ej klassad i VISS. Näringsfattig skogssjö. Låg buffringskapacitet.</p>	0,06 km ²

	<p>Sjön är oreglerad. Maxdjup 4 m. Strandskydd 100 m. Rangordnad av MHN till nr 47 av 50 med kommentar: otillgängligt läge, fiske i mycket liten utsträckning, 5 eller mindre än 5 noterade fiskarter (abborre), till viss del intressant flora och fauna i/vid sjön. X Y - koordinater ej kända</p>	
8.52 mark -eras 2.31 på karta 6	<p>Örsjön, Dalbergså vattensystem, Ekologisk status: Måttlig. Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2015. Ligger inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG). Ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG). Halterna av näringsämnen befaras påverka ekosystemet negativt. Sjösänkningsföretag har ägt rum och sjöns yta har sänkts <2 m alt utloppet är modifierat i något annat syfte (vattenkraft). Sjön är reglerad med en regleringsamplitud på 1,3 m och en vattenkraftstation finns i utloppet. Sjön har odlad mark med löv- och blandskog längs östra sidan och bland- och barrskog längs västra sidan. God buffertkapacitet, sjön är inte försurad. Mycket hög biologisk funktion med vissa rariteter bl a har tre glacialmarina relikter noterats Mysis relicta, Limnocalanus macrurus och Pallacea quadrispinosa samt ev Pontoporeia affinis. Kända fiskarter är ål, öring, siklöja, löja, nors, gädda, sutare, björkna, benlöja, brax, mört, lake, stensimpa, gers, gös, elritsa och abborre. Blomvass, korslamkrypa, ävjobrodd, vattenblink, fyrling och krypfloka har noterats. Maxdjup 23 m. LST Naturvärdesklass II. Strandskydd 200 m. Rangordnad av MHN 1982 nr 2 av 50 med kommentarer: väg fram till sjön, kommunal badplats, fiske förekommer ofta, fiskekortsförsäljning, öringvatten, område med högt naturvärde, skyddsvärd reliktförekomst, skyddsvärd flora och fauna i/vid sjön. X650986 Y129801</p>	5,02 km 2
8.53	<p>Östebosjön, Upperudsälvens vattensystem, Ekologisk status: God. Läs kommentar och beskrivning ovan under Svanefjorden. Ligger bl a inom nitratkänsligt område enligt direktiv (91/676/EEG) och ligger inom avloppsvattenkänsligt område enligt direktiv (91/271/EEG), dock inga övergödningproblem. Ligger i Dalslands kanalsystemet uppströms Svanefjorden och har hög biologisk funktion. God buffertkapacitet, sjön är inte försurad och har tämligen låga halter av näringsämnen. Kända fiskarter i Östebosjön är ål, öring, sik, siklöja, nors, gädda, sutare, asp, benlöja, brax, mört, id, nissöga, lake, stensimpa, gers, gös, abborre samt eventuellt hornsimpa. LST Naturvärdesklass II. Strandskydd 100 m.</p>	5,99
8.54	<p>Dalbergså vattenförekomster, vattendrag: Dalbergså mynningen i Vätern till Lillåns inflöde X650132 Y131163 Ekologisk status: Otillfredsställande p g a halterna av näringsämnen som är av sådan omfattning att de kan orsaka problem för vattenförekomstens ekosystem. Höga halter av bly bör också uppmärksammas i vattenförekomsten. Orsak till höga blyhalter är okänt liksom halter i vattenförekomster uppströms. Risk finns för sämre Ekologisk status än God status även 2015.</p> <p>Övriga vattenförekomster inom Dalbergså vattensystem inom Melleruds kommun har Ekologisk status: Måttlig och risk finns där för sämre status än God status även 2015 utom för vattenförekomsten norr om Kolungen X651327 Y130176 och runt Gällsjön X653090 Y129507 som båda idag har Ekologisk status: God samt den korta åsträckan mellan Teåkersjön och Kabbosjön som också idag har Ekologisk status: God.</p> <p>Strandskydd Krokån-Dalbergså nedströms Örsjön är 100 m. Strandskydd Stampälven-Storån nedströms Kabbosjön är 100 m.</p>	

8.55	<p>Holmsåns vattenförekomster, vattendrag: Holmsåns mynning i Vätern till Gärdsrudsäckens inflöde X651438-130794 Ekologisk status: Otillfredsställande p g a höga halter av näringsämnen och risk finns för sämre status än God status även 2015.</p> <p>Holmsån Gärdsrudsäckens inflöde till Gösjön X651559-130704 Ekologisk status: God. Det finns risk för sämre status än God status 2015.</p> <p>Gärdsrudsäckan vattenförekomst, mynnar i Holmsån X651116 Y130632 Ekologisk status: Otillfredsställande p g a höga halter av näringsämnen och risk finns för sämre status än God status även 2015.</p> <p>Holmsån mellan Gösjön och Nären X651629-130580 Ekologisk status: God, Ligger precis på gränsen till måttlig status och det är troligt att förhållandena inte kommer att försämrats till 2015.</p> <p>Holmsåns vattenförekomst, Holmsån Kvarnälven, inloppet till Nären X 652071-130402 Ekologisk status: God, viss risk för eutrofieringsproblem kan inte uteslutas det är risk för sämre status än God status 2015.</p> <p>Strandskydd Holmsån nedströms sjön Nären är 100 m.</p>	
8.56	<p>Knarrbyåns vattenförekomst, vattendrag: Från Ånimmens till Vätern Ekologisk status: God och det är troligt att förhållandena inte kommer att försämrats till 2015.</p>	
8.57	<p>Upperrudsälvens vattenförekomster, vattendrag Samtliga vattenförekomster inom Melleruds kommun har Ekologisk status: God och det är troligt att förhållandena inte kommer att försämrats till 2015. Strandskydd se respektive sjö, i allmänhet är det 200 m, undantaget Rysjön i Svanefjorden och Dalsjön som är 100 m.</p>	

Nationellt rödlistade arter

Hotade och missgynnade växter, svampar och djur förs upp på listor som kallas rödlistor enligt internationell terminologi. I dessa listor grupperas arterna enligt ett system med kategorier och kriterier som på ett översiktligt sätt betecknar grad av utdöenderisk. ArtDatabanken ansvarar för att ta fram rödlistorna som beskriver arternas status i landet.

Den senaste svenska rödlistan från 2005 innehåller 3 359 hotade arter. I Melleruds kommun förekom då 324 olika rapporterade rödlistade arter. Äldsta fynden är dokumenterade år 1858 och de senaste fynden är från 2005. Observera att fler rödlistade arter än de som är rapporterade, med stor sannolikhet förekommer i kommunen. Rödlistan för vår kommun nedan är kompletterad med arter som är kända men inte har rapporterats.

Nya och uppföljande uppgifter om arters förekomst hämtas in framförallt från ett kontaktnät bestående av ett tusental personer. Viktiga rapportörer är de intresserade amatörer som finns runt om i landet, ofta anslutna till exempelvis botaniska eller ornitologiska föreningar. I Melleruds kommun finns Nordals Naturskyddsförening, Dalslands Ornitologiska Förening (DOF) och Dalslands Botaniska Förening (DBF) som kan hjälpa till med rapportering. Rapporter kan också lämnas till Länsstyrelsen eller Dalslands miljökontor.

Rödlistade arter i Melleruds kommun

Listan över rödlistade arter i Melleruds kommun bygger på ett aktuellt utdrag ur Länsstyrelsens databas över rödlistade arter som bedömdes år 2005.

ArtDatabanken delar in hoten i rödlistan i följande klasser:

Försvunnen	RE (Regionally extinct)
Akut hotad	CR (Critically endangered)
Starkt hotad	EN (Endangered)
Sårbar	VU (Vulnerable)
Missgynnad	NT (Near threatened)

Livskraftig	LC (Least Concern) Ej rödlistad
Brist på kunskap	DD (Data Deficient)

Latinskt namn	Svenskt namn	Kategori	Fridlyst	Inga fynd efter 1980
Däggdjur				
<i>Canis lupus</i>	varg	CR		
<i>Lynx lynx</i>	lo	VU		
<i>Micromys minutus</i>	dvärgmus	DD		
<i>Myotis nattereri</i>	fransfladdermus	VU		
<i>Myotis mystacinus</i>	mustaschfladdermus	VU		
Fiskar				
<i>Aspius aspius</i>	asp	VU		
<i>Salmo salar</i> (Gullspångspopulationen)	gullspångslax	EN		
<i>Salvelinus umbla</i>	storröding (sydsvenska bestånd)	EN		
<i>Anguilla anguilla</i>	ål	CR		

Fåglar				
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	trastsångare	NT		
<i>Alauda arvensis</i>	sånglärka	NT		
<i>Alcedo atthis</i>	kungsfiskare	VU		
<i>Anas acuta</i>	stjärtand (rastande)	NT		
<i>Anas clypeata</i>	skedand	NT		
<i>Anas querquedula</i>	årta	VU		
<i>Anser fabalis ssp. fabalis</i>	sädgås (rastande)	VU		
<i>Aquila chrysaetos</i>	kungsörn	NT		
<i>Arenaria interpres</i>	roskarl	VU		
<i>Asio flammeus</i>	jorduggla	NT		
<i>Aythya ferina</i>	brunand	NT		
<i>Botaurus stellaris</i>	rördrom	NT		
<i>Bubo bubo</i>	berguv	NT		
<i>Calidris alpina ssp. schinzii</i>	sydlig kärrsnäppa, kärrsnäppa (sydl ras) (rastande)	EN		
<i>Caprimulgus europaeus</i>	nattskärva	VU		
<i>Carduelis cannabina</i>	hämpling	NT		
<i>Carpodacus erythrinus</i>	rosenfink	NT		
<i>Circus cyaneus</i>	blå kärrhök (rastande)	VU		
<i>Columba oenas</i>	skogsduva	NT		
<i>Coturnix coturnix</i>	vaktel	NT		
<i>Crex crex</i>	kornknarr	VU		
<i>Dendrocopos leucotos</i>	vitryggig hackspett	CR		
<i>Dendrocopos minor</i>	mindre hackspett	NT		
<i>Falco peregrinus</i>	pilgrimsfalk	VU		
<i>Ficedula parva</i>	mindre flugsnappare	NT		
<i>Galerida cristata</i>	tofslärka (rastande)	RE		
<i>Gavia stellata</i>	smålom	NT		
<i>Haliaeetus albicilla</i>	havsörn	NT		
<i>Jynx torquilla</i>	göktyta	NT		
<i>Lanius collurio</i>	törnskata	NT		
<i>Larus fuscus</i>	silltrut	VU		
<i>Limosa limosa</i>	rödspov (rastande)	VU		
<i>Locustella fluviatilis</i>	flodsångare	VU		
<i>Locustella naevia</i>	gräshoppsångare	NT		
<i>Nucifraga caryocatactes</i>	nötkråka	NT		
<i>Numenius arquata</i>	storspov	NT		
<i>Oenanthe oenanthe</i>	stenskvätta	NT		
<i>Parus palustris</i>	entita	NT		
<i>Perdix perdix</i>	rapphöna	NT		
<i>Pernis apivorus</i>	bivråk	EN		
<i>Philomachus pugnax</i>	brushane (rastande)	VU		
<i>Picoides tridactylus</i>	tretåig hackspett	VU		
<i>Podiceps auritus</i>	svarthakedopping	VU		
<i>Porzana porzana</i>	småfläckig sumphöna	VU		
<i>Riparia riparia</i>	backsvala	NT		
<i>Sterna caspia</i>	skröntärna	VU		
<i>Streptopelia decaocto</i>	turkduva	VU		
<i>Porzana porzana</i>	småfläckig sumphöna	VU		
Insekter				
<i>Aderus populneus</i>	aspögonbagge	NT		
<i>Ancistronychia cyanipennis</i>	"flugbaggar"	NT		

<i>Andrena hattorfiana</i>	väddsandbi	VU		
<i>Aphodius merdarius</i>	streckdyngbagge	EN		
<i>Argynnis niobe</i>	hedpärlormorfjäril, (bastardpärlormorfjäril)	NT		
<i>Anaglyptus mysticus</i>	prydnadsbock	NT		X
<i>Carabus convexus</i>	kullerlöpare	VU		
<i>Chlaenius nigricornis</i>	svarthornad sammetslöpare, guldgrön sammetslöpare	NT		
<i>Chrysolina graminis</i>	"bladbaggar"	NT		
<i>Coenonympha hero</i>	brun gräsfjäril	NT		
<i>Cupido minimus</i>	mindre blåvinge, (liten blåvinge)	NT		
<i>Dyschirius impunctipennis</i>	dyngrävare	VU		
<i>Elaphrus uliginosus</i>	bred groplöpare	NT		
<i>Gnorimus nobilis</i>	ädelguldbagge	NT		
<i>Hallomenus axillaris</i>		NT		
<i>Hesperia comma</i>	silversmygare, (allmän ängssmygare)	NT		
<i>Hypercallia citrinalis</i>	Jungfrulinpraktmal (fjäril)	NT		
<i>Lebia cyanocephala</i>	blå örtilöpare, blåhuvad mosslöpare	EN		
<i>Lestica subterranea</i>	"grävsteklar"	NT		
<i>Lycaena hippothoe</i>	violettkantad guldvinge (fjäril)	NT		
<i>Lyctus linearis</i>	eksplintbagge	VU		
<i>Megachile lagopoda</i>	stortapetsarabi	VU		
<i>Meligethes corvinus</i>		NT		
<i>Panurgus banksianus</i>	storfibblebi	VU		
<i>Parnassius apollo</i>	apollofjäril	NT	X	X
<i>Phyllodrepa vilis</i>		NT		
<i>Psophus stridulus</i>	trumgräshoppa	EN		X
<i>Pyrgus alveus</i>	Kattunvisslare (fjäril)	VU		
<i>Riolus cupreus</i>	"bäckbaggar"	NT		
<i>Sauterina hofmanniella</i>	snedstreckad gökärtsmal (fjäril)	NT		
<i>Scolitantides orion</i>	fetörtsblåvinge	EN		X
<i>Uloma culinaris</i>	större sågsvartbagge	NT		
<i>Xylophilus corticalis</i>	"halvknäppare"	NT		X
Kräftdjur				
<i>Astacus astacus</i>	flodkräfta	VU		
Kräldjur				
<i>Coronella austriaca</i>	hasselnok (slätsnok)	VU		
Kärlväxter				
<i>Agrostemma githago</i>	klätt	VU		
<i>Alyssum alyssoides</i>	grådådra	VU		
<i>Anthemis arvensis</i>	åkerkulla	NT		
<i>Apium inundatum</i>	krypfloka	EN		
<i>Asperugo procumbens</i>	paddfot	NT		
<i>Avena strigosa</i>	purrhavre	RE		
<i>Bromus benekenii</i>	strävlost	VU		
<i>Bromus arvensis</i>	renlost	EN		
<i>Bromus secalinus</i>	råglost	EN		
<i>Camelina alyssum</i>	lindådra	RE		

<i>Campanula cervicaria</i>	skogsklocka	NT	X	
<i>Carex hartmanii</i>	hartmansstarr	VU		
<i>Carex pulicaris</i>	loppstarr	VU		
<i>Chenopodium murale</i>	gatmålla	EN		
<i>Centaurium erythraea</i>	flockarun	VU	X	
<i>Cephalanthera rubra</i>	rödsyssla	NT	X	X
<i>Chimaphila umbellata</i>	ryl	VU		
<i>Cuscuta epilinum</i>	linsnärja	RE		
<i>Cuscuta epithymum</i>	ljungsnärja	VU		
<i>Dianthus armeria</i>	knippnejlika	EN		
<i>Drymocallis rupestris</i>	trollsmultron	VU		
<i>Euphrasia micrantha</i>	ljungögöströst	VU		
<i>Festuca altissima</i>	skogssvingel	NT		
<i>Genista germanica</i>	tysk ginst	CR	X	
<i>Gentiana pneumonanthe</i>	klockgentiana	VU		
<i>Gentianella campestris ssp. campestris</i>	fältgentiana	VU	X	
<i>Geranium bohemicum</i>	svedjenäva	NT		
<i>Geranium lanuginosum</i>	brandnäva	EN		
<i>Lathyrus tuberosus</i>	knölvial	VU	X	
<i>Lavatera thuringiaca</i>	gråmalva	NT		
<i>Leonurus cardiaca</i>	hjärtstillä	NT		
<i>Limosella aquatica</i>	ävjebrodd	NT		
<i>Lithospermum officinale</i>	stenfrö	NT		
<i>Lolium remotum</i>	linrepe	RE		
<i>Lolium temulentum</i>	dårrepe	RE		
<i>Lythrum portula</i>	rödlänke	NT		
<i>Lycopodiella inundata</i>	strandlummer	NT	X	
<i>Malva pusilla</i>	vit kattost	VU		
<i>Mentha x gracilis</i>	ädelmynta	EN	X	
<i>Microstylis monophyllos</i>	knottblomster	VU	X	
<i>Misopates orontium</i>	kalvnos	EN	X	
<i>Nepeta cataria</i>	kattmynta	EN	X	
<i>Neslia paniculata</i>	korndådra	VU		
<i>Pedicularis sylvatica</i>	granspira	NT		
<i>Pilularia globulifera</i>	klotgräs	VU		
<i>Polystichum aculeatum</i>	uddbräken	EN	X	
<i>Pseudorchis albida</i>	vityxne	EN	X	
<i>Radiola linoides</i>	dvärglin	VU		
<i>Rhinanthus serotinus ssp. apterus</i>	åkerskallra	EN		
<i>Salvia verticillata</i>	kranssalvia	EN		
<i>Saxifraga osloënsis</i>	hällbräcka	NT	X	
<i>Senecio aquaticus</i>	vattenstånds	NT		
<i>Setaria viridis</i>	kavelhirs	NT		
<i>Spergula arvensis ssp. maxima</i>	jättespärjel	RE		
<i>Taraxacum euryphyllum</i>	bredskäftad fläckmaskros	EN		
<i>Taraxacum larssonii</i>	dalslandsmaskros	EN		
<i>Taraxacum maculigerum</i>	fläckmaskros	NT		
<i>Taraxacum praestans</i>	kvällsmaskros	VU		
<i>Taraxacum spectabile</i>	atlantmaskros	NT		
<i>Taxus baccata</i>	idegran	NT	X	
<i>Thymus pulegioides</i>	stortimjan	VU		
<i>Tillaea aquatica</i>	fyrling	NT		

<i>Vicia villosa</i>	luddvicker	NT		
Lavar				
<i>Bacidia absistens</i>	kristall-lundlav	VU		X
<i>Bacidia biatorina</i>	grynig lundlav	NT		
<i>Biatoridium monasteriense</i>	klosterlav	NT		
<i>Bryoria bicolor</i>	brokig tagellav, broktigel	VU		X
<i>Calicium abietinum</i>	vedspik	VU		
<i>Caloplaca lucifuga</i>	skuggorangelav	NT		
<i>Catapyrenium psoromoides</i>	grå jordlav	VU		
<i>Chaenotheca gracillima</i>	brunpudrad nållav	NT		
<i>Collema furfuraceum</i>	stiftgelélav	NT		
<i>Collema nigrescens</i>	läderlappslav	NT		
<i>Collema occultatum</i>	skorpgelélav	NT		
<i>Collema subflaccidum</i>	grynig gelélav	VU		
<i>Collema subnigrescens</i>	aspgelélav	NT		
<i>Degelia plumbea</i>	bylav	VU		
<i>Eopyrenula leucoplaca</i>	blanklav	NT		
<i>Gyalecta flotowii</i>	blek kraterlav	NT		
<i>Gyalecta truncigena</i>	mörk kraterlav	NT		
<i>Gyalecta ulmi</i>	almlav	NT		
<i>Letharia vulpina</i>	varglav	NT	X	
<i>Lobaria amplissima</i>	jättelav	EN		
<i>Lobaria pulmonaria</i>	lunglav	NT		
<i>Lobaria scrobiculata</i>	skrovellav	NT		
<i>Lobaria virens</i>	örtlav	EN		
<i>Megalaria grossa</i>	ädellav	NT		
<i>Megalaria pulverea</i>	pulver-ädellav	VU		
<i>Menegazzia terebrata</i>	hållav	VU		
<i>Mycobilimbia pilularis</i>	stor knopplav	NT		
<i>Nephroma laevigatum</i>	västlig njurlav	NT		
<i>Pannaria conoplea</i>	grynlav	VU		
<i>Pannaria rubiginosa</i>	västlig gytterlav	CR		
<i>Peltula euploca</i>	peltula	DD		
<i>Physcia leptalea</i>	fransrosettlav	DD		X
<i>Psora globifera</i>	klot-tegellav	EN		
<i>Ramalina calicaris</i>	rännformig brosklav	VU		
<i>Sarcogyne distinguenda</i>	klotsporig skifferlav, västgötaköttlav	DD		
<i>Schismatomma pericleum</i>	rosa skärelav	NT		X
<i>Sphinctrina turbinata</i>	kort parasitspik, kortskaftad parasitspik	NT		
<i>Usnea barbata</i>	gropig skägglav	VU		
Mollusker (blötdjur)				
<i>Margaritifera margaritifera</i>	flodpärlmussla	VU		
<i>Vertigo geyeri</i>	kalkkärrsgrynsnäcka	NT		
Mossor				
<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	vedtrappmossa	NT		
<i>Anastrophyllum michauxii</i>	skogstrappmossa	NT		
<i>Bryum blindii</i>	körsbärsbryum	NT		
<i>Bryum funckii</i>	stor silverbryum	VU		
<i>Bryum oblongum</i>	dvärgbryum	NT		
<i>Bryum turbinatum</i>	halsbryum	DD		X
<i>Calypogeia arguta</i>	atlantsäckmossa	NT		
<i>Calypogeia azurea</i>	blå säckmossa	NT		

<i>Calypogeia suecica</i>	vedsäckmossa	VU		
<i>Campylopus subulatus</i>	grusnervmossa	VU		X
<i>Cephalozia catenulata</i>	stubbtrådmossa	NT		X
<i>Cirriphyllum tommasinii</i>	späd hårgräsmossa	NT		
<i>Cololejeunea calcarea</i>	spindelmossa	VU		
<i>Cynodontium fallax</i>	praktklipptuss	NT		X
<i>Cynodontium jenneri</i>	stor klipptuss	NT		
<i>Didymodon vinealis</i>	murlansmossa	VU		X
<i>Encalypta mutica</i>	trubbklockmossa	VU		
<i>Ephemerum sessile</i>	nervdagmossa	DD		X
<i>Eurhynchium striatulum</i>	kalksprötmossa	VU		
<i>Grimmia decipiens</i>	kustgrimmia	NT		X
<i>Gyroweisia tenuis</i>	knattmossa	VU		X
<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	käppkrokmossa	NT		
<i>Haplomitrium hookeri</i>	kurragömmamossa	VU		
<i>Harpanthus scutatus</i>	liten måntandsmossa	VU		X
<i>Hookeria lucens</i>	skirmossa	VU	X	
<i>Hygrohypnum eugyrium</i>	skogsbäckmossa	NT		X
<i>Hygrohypnum subeugyrium</i>	stor skogsbäckmossa	VU		
<i>Lophozia ascendens</i>	liten hornflikmossa	NT		
<i>Myrinia pulvinata</i>	svämmossa	VU		X
<i>Orthotrichum patens</i>	ägghättemossa	VU		X
<i>Orthotrichum scanicum</i>	skånsk hättemossa	RE		
<i>Riccia ciliata</i>	hårig rosett	VU		
<i>Riccia warnstorffii</i>	dvärgrosett	VU		
<i>Scapania apiculata</i>	timmerskapania	EN		
<i>Scapania degenii</i>	rikkärrsskapania	VU		X
<i>Tayloria tenuis</i>	liten trumpetmossa	NT		X
<i>Trichocolea tomentella</i>	dunmossa	NT		
<i>Weissia rutilans</i>	stor krusmossa	NT		
Svampar				
<i>Abortiporus biennis</i>	klumpticka	NT		
<i>Aleurodiscus disciformis</i>	ekskinn	NT		X
<i>Amanita ceciliae</i>	jättekamskivling	NT		
<i>Antrodia pulvinascens</i>	veckticka	NT		
<i>Artomyces pyxidatus</i>	kandelabersvamp	NT		
<i>Bankera violascens</i>	grantaggsvamp	NT		
<i>Boletopsis leucomelaena</i>	grangräticka	VU		
<i>Bovista paludosa</i>	sumpäggsvamp	NT		
<i>Camarophyllopsis schulzeri</i>	ljusskivig lerskivling	NT		
<i>Cantharellus melanoxeros</i>	svartnande kantarell	NT		
<i>Catathelasma imperiale</i>	kejsarskivling	NT		
<i>Chamonixia caespitosa</i>	blåtryffel	EN		
<i>Clavaria fumosa</i>	rökfingersvamp	NT		
<i>Clavaria incarnata</i>	skär fingersvamp	NT		
<i>Clavaria pullei</i>	brun fingersvamp	EN		
<i>Clavaria straminea</i>	stråfingersvamp	NT		
<i>Clavariadelphus truncatus</i>	flattoppad klubbsvamp	NT		
<i>Clavariadelphus truncatus</i>	flattoppad klubbsvamp	NT		
<i>Clavulinopsis subtilis</i>	ljus ängsfingersvamp	NT		
<i>Climacodon septentrionalis</i>	grentaggsvamp	NT		X
<i>Clitocybe alexandri</i>	pluggtrattskeivling	NT		
<i>Cortinarius argenteolilacinus</i>	silverfotsspindling	EN		
<i>Cortinarius aureopulverulentus</i>	puderspindling	VU		
<i>Cortinarius caerulescentium</i>	munkspindling	VU		

<i>Cortinarius cumatilis</i>	porslinsblå spindling	VU		
<i>Cortinarius cupreorufus</i>	kopparspindling	NT		
<i>Cortinarius elegantior</i>	kungsspindling	NT		
<i>Cortinarius flavovirens</i>	mjölspindling	VU		
<i>Cortinarius fuscoperonatus</i>	sotbandad spindling	VU		
<i>Cortinarius olearioides</i>	saffransspindling, gul lökspindling	NT		
<i>Cortinarius rufoolivaceus</i>	slottsspindling	NT		
<i>Cortinarius turgidus</i>	silkesspindling	VU		
<i>Dermoloma pseudocuneifolium</i>	sammetsmusseron	NT		
<i>Entoloma atrocoeruleum</i>	backnopping	NT		
<i>Entoloma excentricum</i>	kalkkrödskevling, kalkkrödling	NT		
<i>Entoloma griseocyaneum</i>	stornopping	NT		
<i>Entoloma lividocyanulum</i>	ögonnopping	NT		
<i>Entoloma madidum</i>	blå rödskevling, blårödling	VU		
<i>Entoloma porphyrophaeum</i>	porfyrödskivling, porfyrödling	NT		
<i>Entoloma prunuloides</i>	mjölörödskivling	NT		
<i>Entoloma queletii</i>	lundnopping	VU		
<i>Fistulina hepatica</i>	oxtungsvamp	NT		
<i>Gastrum quadrifidum</i>	fyrflikig jordstjärna	NT		
<i>Grifola frondosa</i>	korallticka	NT		
<i>Hapalopilus salmonicolor</i>	laxticka	VU		X
<i>Hydnellum geogenium</i>	gul taggsvamp	NT		
<i>Hydnellum suaveolens</i>	dofttaggsvamp	NT		
<i>Hygrocybe aurantiosplendens</i>	fager vaxkevling	NT		
<i>Hygrocybe colemanniana</i>	brun ängsvaxkevling	NT		
<i>Hygrocybe glutinipes</i>	slemvaxkevling	NT		
<i>Hygrocybe ingrata</i>	rodnande lutvaxkevling	VU		
<i>Hygrocybe intermedia</i>	trådvaxkevling	VU		
<i>Hygrocybe ovina</i>	sepiavaxkevling	EN		
<i>Hygrocybe phaeococcinea</i>	mörk blodvaxkevling	NT		
<i>Hygrocybe punicea</i>	scharlakansvaxkevling	NT		
<i>Hygrocybe quieta</i>	luktvaxkevling	NT		
<i>Hygrocybe russocoriacea</i>	lädervaxkevling	NT		
<i>Hygrocybe splendidissima</i>	praktvaxkevling	NT		
<i>Hygrocybe turunda</i>	mörkfjällig vaxkevling	VU		
<i>Hygrophorus nemoreus</i>	lundvaxkevling	NT		
<i>Hygrophorus russula</i>	kremlevaxkevling	NT		X
<i>Inonotus tomentosus</i>	luddticka	NT		
<i>Irpicodon pendulus</i>	vintertagging	NT		
<i>Lactarius acerrimus</i>	gaffelriska	NT		
<i>Lepiota grangei</i>	grönfjällig fjällkevling	VU		
<i>Lycoperdon caudatum</i>	kärröksvamp	VU		
<i>Lycoperdon decipiens</i>	stäppröksvamp	NT		X
<i>Lycoperdon ericaeum</i>	hedröksvamp	NT		
<i>Lycoperdon echinatum</i>	igelkottsröksvamp	NT		
<i>Lycoperdon mammiforme</i>	slöjröksvamp	VU		
<i>Microglossum olivaceum</i>	olivjordtunga	NT		
<i>Oligoporus cerifluus</i>	hängticka	VU		
<i>Oligoporus hibernicus</i>	gäckporing	NT		X

<i>Pachykytospora tuberculosa</i>	blekticka	NT		X
<i>Peziza saniosa</i>	blåmjölkig storskål	NT		
<i>Phellodon confluens</i>	grå taggsvamp	EN		
<i>Phellodon niger</i>	svart taggsvamp	NT		
<i>Phlebia femsioeensis</i>	knölgryнна	DD		
<i>Pseudoomphalina kalchbrenneri</i>	kalkmjölnavling	DD		
<i>Pulveroboletus gentilis</i>	gyllensopp	VU		
<i>Ramaria botrytis</i>	druvfingersvamp	NT		
<i>Ramariopsis crocea</i>	saffransfingersvamp	VU		
<i>Sarcodon versipellis</i>	brödtaggsvamp	EN		
<i>Squamanita contortipes</i>	slät knölfoting	VU		
<i>Tulostoma niveum</i>	vit stjälskröksvamp	EN		
<i>Xylobolus frustulatus</i>	rutskinn	NT		

**MELLERUDS
KOMMUN**

Ytterligare information:

Dalslands miljökontor
Renée Olsåker tel 0530-939454
e-post: renee.olsaker@miljo.dalsland.se